

**ENERJISA ENERJİ A.Ş. VE
BAĞLI ORTAKLIKLARI**

31 ARALIK 2016 TARİHİ İTİBARIYLA
HAZIRLANAN KONSOLİDE
FİNANSAL TABLOLAR VE
BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Enerjisa Enerji A.Ş. Yönetim Kurulu'na

Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Enerjisa Enerji A.Ş.'nin ("Şirket") ve bağlı ortaklıklarının (hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2016 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynaklar değişim tablosu, konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetimin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na ("TMS") uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi, risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, konsolide finansal tablolar, Enerjisa Enerji A.Ş.'nin ve bağlı ortaklıklarının 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülüklerle İlişkin Rapor

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Grup'un 1 Ocak – 31 Aralık 2016 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tablolarının, TTK ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.

TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.
Member of **DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED**

Hakan Erten, SMMM
Sorumlu Denetçi

İstanbul, 23 Şubat 2017

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-3
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	4
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	5
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU.....	6-7
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR.....	8-84

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHLİ BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Dipnot Referansı	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	7	110	258
Ticari alacaklar		2.020	1.926
<i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	8	77	82
<i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	9	1.943	1.844
Diğer alacaklar		431	348
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	10	431	348
Türev araçlar		184	131
<i>Alım satım amaçlı türev araçlar</i>	17	184	131
Stoklar	11	182	134
Peşin ödenmiş giderler		22	21
<i>İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler</i>	12	22	21
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	21	7	9
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar	13	654	456
Diğer dönen varlıklar		4	25
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer dönen varlıklar</i>	14	4	25
		3.614	3.308
Satış amaçlı sınıflandırılan dönen varlıklar	31	409	368
Toplam dönen varlıklar		4.023	3.676
Duran varlıklar			
Diğer alacaklar		313	472
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar</i>	10	313	472
Türev araçlar		396	15
<i>Alım satım amaçlı türev araçlar</i>	17	393	15
<i>Riskten korunma amaçlı türev araçlar</i>	17	3	-
Satılmaya hazır finansal varlıklar		1	1
Maddi duran varlıklar	15	10.247	9.778
Maddi olmayan duran varlıklar	16	8.654	8.845
<i>Şerefiye</i>		2.730	2.730
<i>Diğer maddi olmayan duran varlıklar</i>		5.924	6.115
Peşin ödenmiş giderler		167	249
<i>İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler</i>	12	167	249
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar	13	3.640	2.565
Ertelenmiş vergi varlıkları	21	444	516
Diğer duran varlıklar		488	547
<i>İlişkili olmayan taraflardan diğer duran varlıklar</i>	14	488	547
Toplam duran varlıklar		24.350	22.988
TOPLAM VARLIKLAR		28.373	26.664

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHLİ BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

YÜKÜMLÜLÜKLER	Dipnot Referansı	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli banka kredileri	18	1.875	903
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımları	18	2.813	1.900
Diğer finansal yükümlülükler	18	25	21
Ticari borçlar		1.407	1.407
<i>İlişkili taraflara ticari borçlar</i>	8	8	14
<i>İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar</i>	9	1.399	1.393
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	20	44	19
Diğer borçlar		206	170
<i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>	10	206	170
Türev araçlar		-	3
<i>Alım satım amaçlı türev araçlar</i>	17	-	3
Ertelenmiş gelirler	12	166	173
Dönem karı vergi yükümlülüğü	21	6	9
Özelleştirme idaresi'ne borçlar		-	1.188
Kısa vadeli karşılıklar		315	265
<i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar</i>	20	41	35
<i>Diğer kısa vadeli karşılıklar</i>	19	274	230
Diğer kısa vadeli yükümlülükler		171	146
<i>İlişkili olmayan taraflara diğer kısa vadeli yükümlülükler</i>	14	171	146
		7.028	6.204
Satış amaçlı sınıflandırılan varlık gruplarına ilişkin yükümlülükler	31	4	2
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		7.032	6.206
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli banka kredileri	18	8.985	8.611
Diğer finansal yükümlülükler	18	245	232
Diğer borçlar		881	737
<i>İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar</i>	10	881	737
Türev araçlar		628	206
<i>Alım satım amaçlı türev araçlar</i>	17	108	-
<i>Riskten korunma amaçlı türev araçlar</i>	17	520	206
Ertelenmiş gelirler	12	26	102
Uzun vadeli karşılıklar		60	63
<i>Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar</i>	20	60	63
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	21	1.027	1.068
Uzun vadeli yükümlülükler		11.852	11.019
TOPLAM KAYNAKLAR		18.884	17.225

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHLİ BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

ÖZKAYNAKLAR	Dipnot Referansı	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenmiş sermaye	22	9.590	9.590
Sermaye düzeltme farkları	22	(33)	(33)
Toplam ödenmiş sermaye		9.557	9.557
Paylara ilişkin primler		282	282
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı giderler		(7)	(11)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı giderler		(395)	(147)
Diğer fonlar		4	4
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		144	58
Geçmiş yıllar zararları		(390)	(588)
Net dönem karı		294	284
TOPLAM ÖZKAYNAKLAR		9.489	9.439
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖZKAYNAKLAR		28.373	26.664

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansı	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Net satışlar	25	12,565	11,865
Satışların maliyeti (-)	26	(9,332)	(9,265)
Brüt kar		3,233	2,600
Faaliyet giderleri (-)	27	(1,294)	(1,132)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	28	475	182
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	28	(426)	(119)
Faaliyet karı		1,988	1,531
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	29	-	134
Yatırım faaliyetlerinden giderler (-)	29	-	(191)
Finansal gelir öncesi faaliyet karı		1,988	1,474
Finansman gelirleri	30	58	59
Finansman giderler (-)	30	(1,512)	(1,101)
Vergi öncesi kar		534	432
Dönem vergi gideri (-)	21	(148)	(98)
Ertelenmiş vergi gideri	21	(92)	(50)
Vergi gideri		(240)	(148)
Net dönem karı		294	284
Diğer kapsamlı gelir / (gider)			
Kar veya zarar olarak			
yeniden sınıflandırılmayacaklar		4	(11)
Aktüeryal kazanç / (kayıp)	20, 24	5	(14)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	24	(1)	3
Kar veya zarar olarak		(248)	39
yeniden sınıflandırılacaklar		(248)	39
Nakit akış riskinden korunma (kayıpları) / kazançları	17, 24	(310)	48
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler	24	62	(9)
Vergi sonrası diğer kapsamlı (gider) / gelir		(244)	28
Diğer kapsamlı gelir		50	312

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Paylara ilişkin primler	Kardan ayrılan kullanılmış yedekler	Diğer fonlar	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı giderler (Finansal riskten korunma fonu)		Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı giderler (Aktüeryal kayıp)		Geçmiş yıllar zararları	Net dönem karı	Toplam öz kaynaklar
1 Ocak 2015 itibarıyla bakiyeler	8,890	(33)	282	58	4	(186)	-	-	(421)	(167)	8,427	
Sermaye artışı (Dipnot 22)	700	-	-	-	-	-	-	-	-	-	700	
Transferler	-	-	-	-	-	-	-	-	(167)	167	-	
Toplam kapsamlı gelir / (gider)	-	-	-	-	-	39	(11)	(11)	-	284	312	
31 Aralık 2015 itibarıyla bakiyeler	9,590	(33)	282	58	4	(147)	(11)	(11)	(588)	284	9,439	
1 Ocak 2016 itibarıyla bakiyeler	9,590	(33)	282	58	4	(147)	(11)	(11)	(588)	284	9,439	
Transferler	-	-	-	86	-	-	-	-	198	(284)	-	
Toplam kapsamlı (gider) / gelir	-	-	-	-	-	(248)	4	4	-	294	50	
31 Aralık 2016 itibarıyla bakiyeler	9,590	(33)	282	144	4	(395)	(7)	(7)	(390)	294	9,489	

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansı	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
İşletme faaliyetlerinden elde edilen nakit akışları:		3.094	2.391
Dönem karı		294	284
Sürdürülen faaliyetlerden dönem karı		294	284
Net dönem karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler :		2.261	1.335
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler		526	451
Amortisman gideri ile ilgili düzeltmeler	15	298	226
İtfa gideri ile ilgili düzeltmeler	16	228	225
Değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		268	199
Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler, net	9	268	4
Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	11	-	4
Satış amaçlı duran varlıklar değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	29	-	191
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		165	115
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		47	23
Dava ve/veya ceza karşılıkları ile ilgili düzeltmeler		37	23
Genel karşılıklar ile ilgili düzeltme		81	69
Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler		951	792
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	30	(58)	(59)
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		1.009	851
Gerçeğe uygun değer kazançları ile ilgili düzeltmeler		(325)	(190)
Türev finansal araçların gerçeğe uygun değer kazançları ile ilgili düzeltmeler	17	(325)	(190)
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler		240	148
Kurumlar vergisi gideri ile ilgili düzeltmeler	21	148	98
Ertelenmiş vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	21	92	50
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		945	210
Kredilerden kaynaklı gerçekleşmeyen kur farkı gideri		920	228
Diğer gerçekleşmeyen kur farkı gideri / (geliri)		25	(18)
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler		-	(3)
Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	29	-	(3)
Satış amaçlı veya ortaklara dağıtılmak üzere elde tutulan duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler		-	(131)
Satış amaçlı elde tutulan duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	29	-	(131)
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler	30	30	21
Kar / (zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler		(539)	(277)
İşletme varlık ve yükümlülüklerindeki değişiklikler:		(89)	548
Ticari alacaklardaki artış ile ilgili düzeltmeler		(6)	45
İlişkili taraflardan faaliyetlerle ilgili ticari alacaklardaki azalış / (artış)		89	(59)
İlişkili olmayan taraflardan faaliyetlerle ilgili ticari alacaklardaki artış		(95)	104
Stoklardaki artışlar ile ilgili düzeltmeler		(48)	(8)
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış ile ilgili düzeltmeler		277	176
İlişkili olmayan taraflardan faaliyetlerle ilgili		277	176
Türev varlıklardaki artış		(4)	(145)
Peşin ödenmiş giderlerdeki azalış		83	417
Ticari borçlardaki azalış ile ilgili düzeltmeler		(380)	(148)
İlişkili taraflara ticari borçlardaki (azalış) / artış		(89)	8
İlişkili olmayan taraflara ticari borçlardaki azalış		(291)	(156)
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış / (azalış)		1	(5)
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki (azalış) / artış ile ilgili düzeltmeler		(14)	307
İlişkili olmayan taraflara faaliyetlerle diğer borçlardaki (azalış) / artış		(14)	307
Türev yükümlülüklerdeki artış / (azalış)		2	(91)
Faaliyetlerden elde edilen net nakit		2.466	2.167
Çalışanlara sağlanan faydalarla ilişkin ödemeler		(39)	(13)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler		(74)	(63)
Ödenen vergiler	21	(111)	(99)
Diğer nakit girişleri		852	399

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

	Dipnot Referansı	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Yatırım faaliyetlerinden nakit akımları:		(3.426)	(3.491)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından		(761)	(1.605)
Maddi duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(724)	(1.587)
Maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları	16	(37)	(18)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından		-	176
kaynaklanan nakit girişleri		-	176
Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		-	176
Satış amacıyla elde tutulan duran varlık satışlarından		-	182
kaynaklanan nakit girişleri		-	182
Satış amacıyla elde tutulan duran varlık alımlarından nakit çıkışları	31	(39)	-
Alınan faiz		58	32
Diğer nakit çıkışları		(2.684)	(2.276)
		184	1.149
Finansman faaliyetlerinden nakit akımları:			
Sermaye artışından elde edilen nakit		-	700
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		22.521	16.811
Kredilerden nakit girişleri		22.521	16.811
Borçlanmadan kaynaklanan nakit çıkışları		(21.484)	(15.360)
Kredi geri ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(21.454)	(15.339)
Ödenen banka komisyon ve ücret giderleri		(30)	(21)
Alınan faiz		22	27
Ödenen faiz		(875)	(1.029)
Nakit ve nakit benzerlerindeki değişim		(148)	49
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	7	258	209
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	7	110	258

Takip eden dipnotlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Enerjisa Enerji A.Ş. ("Şirket") 26 Aralık 2011 tarihinde Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. ("Sabancı") ile Verbund International GmbH ("Verbund International")'ın ortak girişimi olarak kurulmuştur. Verbund 24 Nisan 2013 tarihinde bütün paylarını EON.SE ("E.ON")'ye satmıştır.

Şirket Türkiye'de kayıtlı olup merkezi aşağıdaki adreste bulunmaktadır:

Sabancı Center Kule 2 Kat 5 4. Levent 34330 İstanbul.

Şirket'in, bağlı ortaklıklarıyla birlikte ("Grup"), kuruluş amacı elektrik üretim, ticaret, satış, dağıtım ve perakende servis hizmet faaliyetleri ile doğalgaz ticareti yapmaktır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda konsolide edilen bağlı ortaklıklar ve faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

Enerjisa Enerji Üretim A.Ş. ("ESA")	Elektrik ve buhar üretimi
Enerjisa Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş. ("ETS")	Elektrik ticareti
Enerjisa Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş. ("EDTS")	Doğalgaz ticareti
Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş. ("EEDAŞ")	Elektrik dağıtım ve perakende servis hizmetleri
Enerjist Solar Enerji Üretim A.Ş. ("Enerjist")	Elektrik üretimi

Grup, faaliyetlerini bir coğrafi segmentte yürütmektedir (Türkiye).

Konsolide finansal tablolar yayımlanmak üzere 23 Şubat 2017 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel kurul ve belirli düzenleyici kurullar yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları değiştirme hakkına sahiptir.

ESA:

ESA 1996 yılında Türkiye'nin en büyük holdinglerinden biri olan Sabancı ve bağlı şirketlerce kurulmuştur. 31 Mayıs 2007 tarihi itibarıyla Österreichische Elektrizitätswirtschafts-Aktiengesellschaft ("Verbund") ESA'nın %49,99 hissesini satın almış ve bunun sonucunda Sabancı ile Verbund şirket ortaklığı gerçekleştirmiştir. 15 Ekim 2008 tarih ve 245 sayılı yönetim kurulu kararı uyarınca ESA'nın ana ortaklarından biri olan Verbund, ESA'nın kontrol gücü olmayan paylarından olan Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş., Exsa Export Sanayi Mamulleri Satış ve Araştırma A.Ş., Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. hisselerini Verbund International'a satmıştır. 2011 yılı Aralık ayı içerisinde, Sabancı ve Verbund ellerindeki hisselerini ortaklaşa kurdukları Şirket'e transfer etmişlerdir.

ESA'nın kuruluş amacı, elektrik ve buhar üretimi ve satışlarıdır.

ESA aşağıda özellikleri verilen santrallere sahiptir:

- 1. Bandırma Kombine Çevrim Santrali ("Bandırma KÇS"):** Bandırma KÇS Balıkesir'in Bandırma ilçesinde yer almaktadır. Elektrik üretim lisansı 7 Şubat 2008 tarihinde alınmış ve santralin yapımına 1 Haziran 2008 tarihinde başlanmıştır. Santral 936,2 MW kurulu güce sahiptir.
- 2. Kentsa Doğalgaz Santrali ("Kentsa DS"):** Santral, 10 Ekim 1997'den beri Kocaeli, İzmit'te faaliyet göstermektedir. Bu kojenerasyon santrali 120 MW elektrik üretim kapasitesine ve 275 ton/saat buhar üretim kapasitesine sahiptir.
- 3. Adana Doğalgaz Santrali ("Adana DS"):** Adana'daki kojenerasyon santrali, 28 Eylül 2002'de 131 MW elektrik üretim kapasitesiyle elektrik üretmeye başlamıştır. Şirket ekonomik faydalarını dikkate alarak santraldeki operasyonlarını 2014 sonunda durdurmuştur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

ESA (Devamı):

4. **Çanakkale Doğalgaz Santrali ("Çanakkale DS"):** Çanakkale’de bulunan kojenerasyon santrali, 3 Ağustos 2002’den beri faaliyette olup, bir adet 43,5 MW gücünde gaz türbini, bir adet 75 ton/saat buhar kapasiteli atık ısı kazanı (HRSG) ve bir adet 22,5 MW gücünde buhar türbinine sahiptir. Şirket ekonomik faydalarını dikkate alarak santraldeki operasyonlarını 2014 sonunda durdurmuştur.
5. **Mersin Doğalgaz Santrali ("Mersin DS"):** Mersin’deki kojenerasyon santrali 5 Ekim 2003’ten beri faaliyette olup, bir adet 43,5 MW gücünde gaz türbini (GTG), bir adet 75 ton/saat buhar kapasiteli atık ısı kazanı (HRSG) ve bir adet 22,5 MW gücünde buhar türbinine sahiptir. Şirket ekonomik faydalarını dikkate alarak santraldeki operasyonlarını 2014 sonunda durdurmuştur.
6. **Hacınnoğlu Hidroelektrik Santrali ("Hacınnoğlu HES"):** Kahramanmaraş ilinde bulunan Hacınnoğlu Hidroelektrik Santrali, Menzelet Barajı - Ilıca kasabasında 3 Şubat 2011’den beri faaliyetlerini sürdürmekte olup, 142,2 MW kurulu güce sahiptir. 9 Mart 2006 tarihinde 49 yıl süreyle üretim lisansı alınmıştır ve yıllık 382,6 GWh üretim kapasitesine sahiptir.
7. **Suçatı Hidroelektrik Santrali ("Suçatı HES"):** Suçatı HES Kahramanmaraş’ın Suçatı köyünde yer almaktadır. Tesis Yap-İşlet-Devret çerçevesinde faaliyette bulunmakta olup baraj mülkiyeti ve santral 2015 yılında kamuya devredilmiştir. Tesis 7 MW kurulu güce ve yıllık 28 GWh üretim kapasitesine sahiptir.
8. **Çanakkale Rüzgar Santrali ("Çanakkale RES"):** Çanakkale, Mahmudiye kasabasında bulunan Çanakkale Rüzgar Santrali, 13 türbini ile 29,9 MW kurulu güce sahiptir. 49 yıl süreyle üretim lisansı 21 Şubat 2008 tarihinde alınmıştır ve yıllık 91,6 GWh üretim kapasitesine sahiptir.
9. **Menge Hidroelektrik Santrali ("Menge HES"):** Menge Santrali Adana’da yer almaktadır ve 89,4 MW kurulu güce sahiptir. Üretim lisansı 6 Temmuz 2006’da 49 yıl için alınmıştır. Santral 204 GWh yıllık elektrik üretim kapasitesine sahiptir.
10. **Dağpazarı Rüzgar Santrali ("Dağpazarı RES"):** Mersin’in Mut kasabasında yer alan Dağpazarı Rüzgar Enerji Santrali, 13 türbini ile 39 MW kurulu güce sahiptir ve Birkapılı Hidroelektrik Santrali’ne bağlıdır. 49 yıl süreyle üretim lisansı 24 Temmuz 2008 tarihinde alınmıştır ve yıllık elektrik üretim kapasitesi 129 GWh büyüklüğündedir.
11. **Bares Rüzgar Santrali ("Bares RES"):** Balıkesir ili merkez ve Kepsut ilçelerinde yer alan Bares Rüzgar Enerji Santrali, 52 türbini ile 142,5 MW kurulu güce sahiptir. 49 yıl süreyle üretim lisansı 18 Nisan 2007 tarihinde alınmıştır. Santral 524 GWh yıllık elektrik üretim kapasitesine sahiptir.
12. **Köprü Hidroelektrik Santrali ("Köprü HES"):** Adana’da yer alan Köprü Santrali, 156 MW kurulu güce sahiptir. Üretim lisansı 6 Temmuz 2006’da 49 yıl için alınmıştır. Santral 384 GWh yıllık elektrik üretim kapasitesine sahiptir.
13. **Dağdelen Hidroelektrik Santrali ("Dağdelen HES"):** Kahramanmaraş’ın Elbistan ilçe sınırları içerisinde yer alan Dağdelen Santrali, 8 MW kurulu güce sahiptir. Üretim lisansı 9 Mart 2006’da 49 yıl için alınmıştır. Santral 28 GWh yıllık elektrik üretim kapasitesine sahiptir.
14. **Kandil Hidroelektrik Santrali ("Kandil HES"):** Kahramanmaraş ili sınırları içerisinde olan Kandil Barajı 208 MW kurulu güce sahiptir. Ön yüzü beton kaplı kaya dolgu baraj yapısına sahip olan proje toplamda 207 MW kurulu güce sahiptir. 2013 yılının üçüncü çeyreğinde işletmeye alınan proje 14,5 km2 rezervuarıyla yıllık 539 GWh düzeyinde enerji üretim kapasitesine sahiptir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

ESA (Devamı):

15. **Sarıgüzel Hidroelektrik Santrali ("Sarıgüzel HES"):** Kahramanmaraş ili sınırları içerisinde yer alan Sarıgüzel Barajı HES projesi, beton yüzü kum çakıl kaya dolgu baraj yapısına sahiptir. İnşaatına 2009 yılında başlanmış olan projenin 2013 yılının üçüncü çeyreğinde tam kapasite ile işletmeye alınmıştır. Toplam 103 MW kurulu gücünde olan santralin, yıllık üretim kapasitesinin 312 GWh olması planlanmaktadır.
16. **Kuşaklı Hidroelektrik Santrali ("Kuşaklı HES"):** Adana ili sınırları içerisinde Seyhan Nehri üzerinde bulunan Kuşaklı HES projesinin inşaatına 2011 yılında başlanmıştır. 2013 yılının üçüncü çeyreğinde işletmeye alınan proje, 2 adet 10 MW gücünde kaplan türbiniyle 20 MW kurulu kapasiteye sahiptir.
17. **Çambaşı Hidroelektrik Santrali ("Çambaşı HES"):** Trabzon’un Çaykara ilçesi sınırlarında yer bulunan projenin inşaatına 2010 yılında başlanmıştır ve proje Aralık 2013 tarihinde tamamlanmıştır ve 45 MW kurulu güce sahiptir.
18. **Arkun Hidroelektrik Santrali ("Arkun HES"):** Erzurum-Artvin il sınırında Çoruh Nehri üzerinde bulunan proje, ön yüzü beton kaplı kum çakıl dolgu baraj gövdesine sahiptir. İnşaatına 2010 yılında başlanan santralin 2014 yılının ikinci çeyreğinde devreye alınmıştır. Santral, toplamda 245 MW kurulu güce sahiptir.
19. **Kavşakbendi Hidroelektrik Santrali (Kavşakbendi HES"):** Ön yüzü beton kaplı kaya dolgu yapısına sahip Kavşakbendi Hidroelektrik Santrali, 191 MW kurulu güce sahiptir. Adana ili sınırları içinde Seyhan Nehri üzerinde bulunan projenin inşaatı 2008 yılında başlamıştır. 21 Şubat 2014 tarihinde yapılan 3. Ünite Bakanlık kabulü ile birlikte 186 MW kurulu güce sahip Kavşakbendi Ana Santralının tüm üniteleri devreye alınmıştır.
20. **Yamanlı II Hidroelektrik Santrali ("Yamanlı II HES"):** Adana il sınırları içerisinde Seyhan Nehri’nin Göksu kolu üzerinde bulunan Yamanlı regülatörünün iki kademeli inşaat faaliyetleri Mayıs 2011’de başlamıştır. Enerjisa’nın TBM kullanılan iki projesinden biri konumunda olan santralin 1. kademesi 60 Mw, 2. kademesi ise 22 MW kurulu güce sahiptir. Santralin, 2. Kademesi 2015 yılı başında devreye alınmış olup, 1. Kademesi de 2016 yılı ilk çeyreğinde devreye alınmıştır.
21. **Bandırma II Kombine Çevrim Santrali:** İnşaatı 2014 yılında başlamış ve santral Haziran 2016’da devreye alınmıştır. 607 MW kapasitesi olan santral, Bandırma II Doğal Gaz Kombine Çevrim Santrali’nin Balıkesir ili Bandırma ilçesi Sirinçavuş köyü Hacılibey Mevki’inde kurulmuştur.
22. **Tufanbeyli Linyit Santrali ("Tufanbeyli"):** Özel sektör tarafından yapılmış Türkiye’nin en büyük yerli linyit santrali sayılan Tufanbeyli Termik Santrali; Adana ili, Tufanbeyli ilçesi, Yamanlı-Kayarcık-Taşpınar köyleri arasında yer alan linyit kömürüne dayalı olarak çalışmaktadır. Termik santral 3 üniteden oluşmaktadır. Tufanbeyli Termik Santrali yakında bulunan açık ocak maden işletmesinden 826,5 ton/saat linyit kullanarak yıllık yaklaşık 2.5 milyar kWh elektrik üretmekte ve Türkiye’nin enerji talebinin yaklaşık %2’sini karşılaması beklenmektedir. Kömür rezervlerine bağlı olarak Tufanbeyli Termik Santrali’nin 30 ila 35 yıllık bir süre için işletilmesi planlanmaktadır. Santralin inşaat faaliyetlerine 2011 senesinde başlanmıştır ve 15 Eylül 2016 itibarıyla 3 ünitesi de (toplam 450 MW) devreye alınmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

ESA’nın 31 Aralık 2016 itibariyle proje durumları ve detayları aşağıdaki gibidir:

<u>Projeler</u>	<u>Santral Tipi</u>	<u>Kurulu Güç (MW)</u>	<u>Durum</u>
Doğançay	Hidroelektrik Santral	62	Yapılmakta olan yatırım
IBA	Hidroelektrik Santral	168	Lisans
Pervari	Hidroelektrik Santral	400	Lisans
Murat Nehri (*)	Hidroelektrik Santral	280	Lisans

(*) Grup’un, kısmi bölünme planının bir parçası olarak, Murat Nehri (önceki ismiyle Alpaslan II), 31 Aralık 2015 tarihi itibari ile Grup’tan ayrılmış ve finansal tablolarda satış amaçlı elde tutulan varlıklar olarak sunulmuştur (Dipnot 31).

ETS:

ETS 2004 yılında ESA tarafından kurulmuş bir Türk şirkettir. 14 Aralık 2007 tarihinde Verbund ve Sabancı, Şirket’in %99,99 hissesini satın almıştır ve bunun sonucunda ETS, Sabancı ile Verbund müşterek yönetimine tabi bir iş ortaklığı haline gelmiştir. 16 Ekim 2008 tarih ve 29 nolu yönetim kurulu kararı gereğince, ETS’nin ortağı olan Verbund, hisselerini Verbund International’a satarak devretmiştir. 2011 yılı Aralık ayı içerisinde, Sabancı ve Verbund ellerindeki hisselerini Şirket’e transfer etmişlerdir. ETS, Grup optimizasyonu rolünü üstlenmiştir. ETS Grup’un ürettiği elektriğin değerini korumaya yönelik ticaret işlemlerini yürütmektedir. Tezgahüstü, spot ve dengeleme güç piyasalarında alım ve stratejilerini belirlemektedir. Böylelikle, ETS, piyasanın farklı segmentlerini kullanarak Grup portföyünü optimize etmekte ve ticari fırsatları yakalamak amacı ile toptan satış işlemlerini yürütmektedir. ETS sınır ötesi elektrik ticareti ve karbon azaltımı sertifikaları ile de değer yaratmaktadır. Ayrıca ETS, Enerjisa Şirketlerini de içeren müşterilere doğrudan elektrik satışı faaliyetleri gerçekleştirmekte, müşterilerine ve iş ortaklarına risk yönetimi çözümleri sunmaktadır.

EDTS:

EDTS 2004 yılında ESA tarafından kurulmuş bir Türk şirkettir. 2007 yılında Verbund ve Sabancı, Şirket’in %99 hissesini satın almıştır ve bunun sonucunda EDTS, Sabancı ile Verbund müşterek yönetimine tabi bir iş ortaklığı haline gelmiştir. 2008 tarihi itibariyle, EDTS’nin ortağı olan Verbund, hisselerini Verbund International’a satmıştır. 2011 yılı Aralık ayı içerisinde, Sabancı ve Verbund ellerindeki hisselerini Şirket’e transfer etmişlerdir. EDTS, Enerjisa Grubu’nun doğal gaz tüketiminin optimize edilmesi ve gaz piyasasında yeni iş fırsatlarını değerlendirme konusunda çalışmaktadır. EDTS gaz toplama ve son kullanıcılara dağıtım şirketleri üzerinden satış işlemi yapan aktarma merkezidir. Ayrıca, EDTS sözkonusu firmalar ile imzalanan anlaşmalara göre ilişkili taraflara gaz satmaktadır. EDTS, 6 Eylül 2010 tarihinde Spot LNG lisansını almıştır. Faaliyetlerine 2011 yılında başlayan EDTS 10 yıl boyunca bu lisansı kullanacaktır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

EEDAŞ:

EEDAŞ 24 Ekim 2008'de İstanbul'da kurulmuştur. 2014 yılında Genel Müdürlük Ankara'ya taşınmıştır. Sabancı ve Verbund'un ortak girişimi olan EEDAŞ 28 Ocak 2009 tarihinde Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin ("BEDAŞ") %100 hissesini özelleştirme yoluyla 1.225 ABD Doları karşılığında satın almıştır. BEDAŞ Ankara, Kırıkkale, Kastamonu, Zonguldak, Bartın, Çankırı ve Karabük illerinde faaliyet göstermektedir. TEDAŞ ile 31 Mart 2006 tarihinde imzalanan İşletme Hakkı Devri ("İHD") anlaşması kapsamında BEDAŞ'a söz konusu illerde elektrik dağıtımını yapabilme hakkını veren lisansın süresi 30 yıldır.

Özelleştirme ihalesinin ardından Verbund'un hisseleri Verbund International 'a transfer edilmiştir. Verbund ve Sabancı hisseleri Aralık 2011'de Şirket'e devredilmiştir. 4 Aralık 2012 tarihinde, Verbund'un sahibi olduğu tüm Enerjisa Enerji A.Ş. hisselerinin E.ON SE'ye ("E.ON") satış ve devir işlemleri için Verbund International ve E.ON Hisse Alım Anlaşması imzalamışlardır ve 24 Nisan 2013 tarihi itibarıyla resmi süreç onayları tamamlanmıştır.

EEDAŞ 31 Temmuz 2013 tarihinde İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin ("AYEDAŞ") ve İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin ("AEPSAŞ") %100 hisselerini ve 30 Eylül 2013 tarihinde Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin ("TOROSLAR EDAŞ") ve Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin ("TOROSLAR EPSAŞ") %100 hisselerini özelleştirme yoluyla sırasıyla 1.227 ABD Doları ve 1.725 ABD Doları karşılığında satın almıştır.

AYEDAŞ, AEPSAŞ ve TOROSLAR EDAŞ, TOROSLAR EPSAŞ alımlarına ilişkin Özelleştirme İdare'sine borçlar 31 Aralık 2016 itibarıyla tamamen ödenmiştir.

AYEDAŞ ve AEPSAŞ İstanbul Anadolu Yakası'nda faaliyet göstermektedir. TEDAŞ ile 24 Temmuz 2006 tarihinde imzalanan İHD anlaşması kapsamında AYEDAŞ'a söz konusu illerde elektrik dağıtımını yapabilme hakkını veren lisansın süresi 31 Aralık 2042'ye kadardır.

TOROSLAR EDAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ Adana, Gaziantep, Hatay, Kilis, Mersin ve Osmaniye'de faaliyet göstermektedir. TEDAŞ ile 24 Temmuz 2006 tarihinde imzalanan İHD anlaşması kapsamında TOROSLAR EDAŞ'a söz konusu illerde elektrik dağıtımını yapabilme hakkını veren lisansın süresi 31 Aralık 2042'ye kadardır.

2006 yılında EPDK, 1 Ocak 2006 tarihinden 31 Aralık 2012 tarihine kadar geçerli olacak "geçiş dönemi" için Türkiye'deki bütün elektrik dağıtım şirketleri tarafından kullanılan tek bir fiyatlandırma uygulaması belirlemiştir. Bu fiyatlandırma uygulamasına göre; şu an için geçerli olan geçiş dönemi için, Türkiye'deki dağıtım şirketlerinin bölgesel tarifeleri belirlenmiştir. Bu bölgesel tarifeler, EPDK tarafından da yine geçiş döneminde kullanılacak genel tarifeler belirlenirken kullanılmıştır. EPDK Aralık 2010'da 1 Ocak 2011 ve 31 Aralık 2015 arasındaki dönem için geçerli olacak yeni tarifeleri açıklamıştır. EPDK Aralık 2015'te, 1 Ocak 2016 ve 31 Aralık 2020 arasındaki dönem için geçerli olacak yeni tarifeleri açıklamıştır.

Dağıtım şirketleri (BEDAŞ, AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ) halihazırda yürütmekte oldukları elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini 1 Ocak 2013 tarihi itibarı ile Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca ayrı tüzel kişilikler altında sürdürmek zorundadır. Perakende şirketlerinin (Enerjisa Elektrik Perakende Satış A.Ş. ("EPS"), AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ) kurulmasından sonra, dağıtım şirketleri 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla kısmi bölünme yoluyla bölünerek bir kısım aktif ve pasifini perakende şirketlerine devretmişlerdir ve bölünme işlemleri 31 Aralık 2012 tarihinde tescil edilerek tamamlanmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 – GRUP’UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

Enerjist:

Enerjist 2015 yılında Şirket tarafından, bir Türk şirketi olarak lisanssız güneş enerjisi projeleri geliştirmek ve inşa etmek için kurulmuştur.

NOT 2 - YENİ VE REVİZE EDİLMİŞ TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI (TMS)

2.1 Konsolide finansal tablolarda raporlanan tutarları ve dipnotları etkileven TMS’de yapılan değişiklikler

Bulunmamaktadır.

2.2 2016 yılından itibaren geçerli olup, Grup’un konsolide finansal tablolarını etkilemeyen standartlar, mevcut standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

TMS 16 ve TMS 38 (Değişiklikler)	<i>Amortisman ve İtfa Payları İçin Uygulanabilir Olan Yöntemlerin Açıklanması¹</i>
TMS 16 ve TMS 41 (Değişiklikler) ile TMS 1, TMS 17, TMS 23, TMS 36 ve TMS 40 (Değişiklikler)	<i>Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler¹</i>
TFRS 11 ve TFRS 1 (Değişiklikler)	<i>Müşterek Faaliyetlerde Edinilen Payların Muhasebeleştirilmesi¹</i>
2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	<i>TFRS 1²</i>
TMS 1 (Değişiklikler)	<i>Açıklama Hükümleri²</i>
2012-2014 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler	<i>TFRS 5, TFRS 7, TMS 34, TMS 19²</i>
TMS 27 (Değişiklikler)	<i>Bireysel Finansal Tablolarda Özkaynak Yöntemi²</i>
TFRS 10 ve TMS 28 (Değişiklikler)	<i>Yatırımcı ile İştirak veya İş Ortaklığı Arasındaki Varlık Satışları veya Aynı Sermaye Katkıları²</i>
TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28 (Değişiklikler)	<i>Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon İstisnalarının Uygulanması²</i>
TFRS 14	<i>Düzenlemeye Dayalı Erteleme Hesapları²</i>

¹ 31 Aralık 2015 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

² 1 Ocak 2016 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir.

2.3 Henüz yürürlüğe girmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar

Grup henüz yürürlüğe girmemiş aşağıdaki standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen aşağıdaki değişiklik ve yorumları henüz uygulamamıştır:

TFRS 9	<i>Finansal Araçlar¹</i>
TFRS 15	<i>Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat¹</i>

¹ 1 Ocak 2018 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinden itibaren geçerlidir

Grup, standartların konsolide finansal tablolar üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - KONSOLİDASYON ESASLARI

3.1 Konsolidasyona ilişkin esaslar

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	Grup'un doğrudan ve dolaylı sahiplik oranları (%)		Etkin ortaklık payları (%)	
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bağlı ortaklıklar				
ESA	99,99	99,99	99,99	99,99
ETS	100,00	100,00	100,00	100,00
EDTS	100,00	100,00	100,00	100,00
EEDAŞ	100,00	100,00	100,00	100,00
BEDAŞ	100,00	100,00	100,00	100,00
AYEDAŞ	100,00	100,00	100,00	100,00
TOROSLAR EDAŞ	100,00	100,00	100,00	100,00
EPS	100,00	100,00	100,00	100,00
AEPSAŞ	100,00	100,00	100,00	100,00
TOROSLAR EPSAŞ	100,00	100,00	100,00	100,00
Enerjisa Suçatı Elektrik Üretim A.Ş.	99,99	99,99	99,99	99,99
IBA Elektrik Üretim Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	99,99	99,99	99,99	99,99
Pervari Elektrik Üretim Madencilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	99,99	99,99	99,99	99,99
Murat Nehri Enerji Üretim A.Ş. (*)	99,99	99,99	99,99	99,99
Enerjist	100,00	100,00	100,00	100,00

(*) Grup'un, kısmi bölünme planının bir parçası olarak, Murat Nehri (önceki ismiyle Alpaslan II), 31 Aralık 2015 tarihi itibarı ile Grup'tan ayrılmış ve finansal tablolarda satış amaçlı elde tutulan varlıklar olarak sunulmuştur.

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması ve
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Şirket'in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebileceği şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığını değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 - KONSOLİDASYON ESASLARI (Devamı)

3.1 Konsolidasyona ilişkin esaslar (Devamı)

- Şirket'in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar ve
- Şirket'in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması Şirket'in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alma tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, özkaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

3.2 Grup'un mevcut bağlı ortaklığının sermaye payındaki değişiklikler

Grup'un bağlı ortaklıklarındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup'un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Grup'un payı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Diğer kapsamlı gelir içinde bağlı ortaklık ile ilgili önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Şirket'in ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TMS standartları uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçüm standardı kapsamında belirlenen başlangıç muhasebeleştirmesinde gerçeğe uygun değer olarak ya da, uygulanabilir olduğu durumlarda, bir iştirak ya da müşterek olarak kontrol edilen bir işletmedeki yatırımın başlangıç muhasebeleştirmesindeki maliyet bedeli olarak kabul edilir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ

Not 3’de açıklanan konsolidasyon esasları dışında, konsolide finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir. Söz konusu muhasebe politikaları, aksi belirtilmedikçe, sunulan yıllar için tutarlı bir şekilde uygulanmıştır.

4.1 Uygunluk beyanı

İlişikteki konsolide finansal tablolar Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları ("TMS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Konsolide finansal tablolar ve dipnotlar KGGK tarafından 20 Mayıs 2013 tarihli ilke kararı ile açıklanan "finansal tablo örnekleri ve kullanım rehberi"ne uygun olarak sunulmuştur.

4.2 Finansal tabloların hazırlanış temelleri

Konsolide finansal tablolar, bazı duran varlıklar ve türev araçların yeniden değerlendirilmesi veya gerçeğe uygun değerinden gösterilmesi haricinde, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır. Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

4.3 Muhasebe politikalarında değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup’un muhasebe politikalarında herhangi bir değişiklik bulunmamaktadır.

4.4 Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ve hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Grup’un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

4.5 Karşılaştırmalı bilgiler

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup’un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

Sınıflamaların niteliği, nedeni ve tutarları aşağıda açıklanmıştır:

- Grup, 2015 yılında konsolide finansal durum tablosunda 3 TL tutarındaki ‘şüpheli alacak karşılık giderleri’ni “Genel yönetim giderleri” altında göstermiştir. Grup, cari dönemde bu tutarı “Esas faaliyetlerden diğer giderler”e sınıflamıştır.
- Grup, 2015 yılında konsolide finansal durum tablosunda 15 TL tutarındaki ‘bağış ve yardım giderleri’ni “Genel yönetim giderleri” altında göstermiştir. Grup, cari dönemde bu tutarı “Esas faaliyetlerden diğer giderler”e sınıflamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.6 Hasılat

Dağıtım ile ilgili hasılat dağıtım, sayaç okuma hizmetleri, iletim ve kayıp - kaçak unsurlarından oluşmaktadır. Dağıtım ve sayaç okuma hizmetleri unsurları Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun ("EPDK") düzenlemeleri nedeniyle hizmet imtiyaz anlaşmaları kapsamında değerlendirilmektedir. Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifesi Yönetmeliği ve diğer ilgili düzenlemelere göre, Grup'un dağıtım, iletim ve perakende hizmetleri gelir tavanına tabidir. Gerçekleşen gelir, dağıtım ve perakende hizmetleriyle ilgili faaliyet giderleri ve yatırım ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Benzer şekilde, iletim geliri tamamen Türkiye Elektrik İletim A.Ş. ("TEİAŞ") tarafından yansıtılan iletim maliyetinden oluşmaktadır. Bu düzenlemeler abonelerin tüketim düzeyine bakılmaksızın Grup'un gelirini garanti etmektedir. Grup tarafından yapılan fazla veya eksik faturalandırmalar, her yıl sonunda hesaplanmakta ve EPDK tarafından iki yıl sonra tarifeler vasıtasıyla düzeltilmektedir.

TFRS Yorum 12 kapsamında hizmet imtiyaz anlaşmaları alacakları olarak sınıflanan varlıklar dışında hasılatla ilgili ilkeler aşağıdaki gibidir:

Hasılat (dağıtım kısmı hariç), elektriğin abonelere teslimi veya hizmetin gerçekleştirilmesi üzerinden muhasebeleştirilir. Teslimat, mülkiyetle ilişkilendirilmiş risk ve kazanımların sözleşmeye bağlı olarak aboneye ulaştırıldığı, bedeli sözleşmeye göre belirlendiği ve işlemde doğan alacakların tahsilinin mümkün olduğu durumlarda tamamlanmış sayılır.

Gelirler, elektrik teslimatının gerçekleştiği anda, tahakkuk esasına göre, faturalanan tutarlar üzerinden kaydedilir. Net satışlar, dağıtılan elektriğin faturalanan tutarından, TRT enerji katılım payı, satış komisyonları ve satış vergileri düşüldükten sonraki tutarını gösterir (Not 25).

Sistem kullanım bedelleri

Elektrik dağıtım şirketlerine ödenen ve aynı tutarda müşterilere faturalanan sistem kullanım bedellerinin muhasebeleştirilmesine dair muhasebe politikası sistem kullanım bedelinin satışlara ve satılan malın maliyetine eklenmesi şeklinde gerçekleşmektedir. Bu muhasebeleştirme brüt ve net karı değiştirmemektedir. 31 Aralık 2016 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolarda 798 TL sistem kullanım bedeli satış ve satılan malın maliyeti içinde muhasebeleştirilmiştir (2015: 569 TL) (Note 26).

Faiz geliri

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Hizmet imtiyaz anlaşmaları ile ilgili faiz gelirleri Hizmet İmtiyaz Anlaşmaları'na (TFRS Yorum 12) göre muhasebeleştirilir. İmtiyaz anlaşmalarından alacaklar üzerinden elde edilen faiz gelirleri etkin faiz metodu kullanılarak muhasebeleştirilir.

4.7 TFRS Yorum 12 uygulaması - Hizmet imtiyaz anlaşmaları

TFRS Yorum 12, kamudan özel sektöre verilen imtiyazlı hizmet anlaşmalarının işletmeciler tarafından muhasebeleştirilmesini düzenler. ESA'nın altındaki bazı hidroelektrik santraller Yap-İşlet-Devret modeline tabiidir ve EEDAŞ'ın altındaki elektrik dağıtım faaliyetleri için TFRS Yorum 12 uygulaması geçerlidir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.7 TFRS Yorum 12 uygulaması - Hizmet imtiyaz anlaşmaları (Devamı)

ESA:

TFRS Yorum 12 kapsamına giren sözleşmeye dayalı anlaşmaların şartları uyarınca, Grup işletmeci sıfatıyla, bir hizmet sunucusu olarak hareket eder. İşletmeci, bir kamu hizmetinin sunulması için kullanılan altyapıyı inşa eder veya yeniler ve belirlenen dönem boyunca bu altyapıyı işletir ve altyapının bakımını gerçekleştirir.

ESA, Yap-İşlet-Devret ("YİD") kapsamındaki barajlara ilişkin inşaat hizmeti vermesi sebebiyle alınan veya alınacak bedeli, hizmetin gerçeğe uygun değeri üzerinden muhasebeleştirir. Söz konusu bedel bir finansal varlık olarak kaydedilir. Grup, söz konusu finansal varlığı, inşaat hizmetleri karşılığında imtiyaz tanıyanın verdiği veya imtiyaz tanıyanın talimatı doğrultusunda verilen nakit ölçüsünde muhasebeleştirir. İmtiyaz tanıyan tarafından veya imtiyaz tanıyanın talimatı ile ödenmesi gereken tutar, TMS 39 "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" uyarınca bir alacak olarak muhasebeleştirilir (Not 13). Brüt alacak ile alacağın şimdiki değeri arasındaki fark tahakkuk etmemiş finansman geliri olarak kabul edilir ve etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilir.

Vadesi gelen ama bilanço tarihinde tahsil edilemeyen alacaklar, vadesi gelmiş imtiyaz tanıyandan alacaklar olarak sınıflandırılır ve net gerçekleştirilebilir değerlerinden taşınır.

EEDAŞ:

Hizmet imtiyaz anlaşmaları, TFRS Yorum 12 kapsamında, devlet veya diğer kamu sektörü işletmeleri tarafından sağlanan – yol yapımı, enerji dağıtımı, hastane veya okul yapımı gibi işlemlerin özel işletmelere devri olarak tanımlanmaktadır. Grup'un elektrik dağıtım işi, hizmet imtiyaz anlaşmaları kapsamındadır (Not 13).

EEDAŞ'ın devlet ile olan hizmet imtiyaz anlaşmasının şartları göz önünde bulundurulduğunda; EEDAŞ'ın, TFRS Yorum 12'yi finansal varlık modeli olarak kabul etmiş ve bir finansal varlığı hizmetin sunulduğu taraftan herhangi bir şarta bağlı olmaksızın yapılacak olan nakit veya diğer finansal varlık tahsilatı olarak tanımlamıştır. Elektrik dağıtımından ve perakende satış hizmetinden (1 Ocak 2011'den başlamak üzere) kaynaklanan söz konusu hak, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ("EPDK") tarafından belirlenen dağıtım ve perakende satış hizmetine ilişkin tarifeler baz alınarak abonelere yapılan toplam faturalamalar içinde yansıtılarak muhasebeleştirilir.

EEDAŞ, finansal varlığı, önceden yapılmış ve her yıl yapılacak yatırım harcamalarına istinaden proje süresince elde edilmesi tahmin edilen gelecek dönemlere ait nakit girişlerini etkin faiz oranı yöntemine göre iskonto ederek hesapladığı rayiç bedel üzerinden "Hizmet imtiyaz anlaşmaları alacakları" adı altında konsolide finansal durum tablosuna, etkin faiz yöntemine göre hesapladığı geliri ise brüt faaliyet gelirleri içerisinde "Hizmet imtiyaz sözleşmelerinden finansal gelirler" adı altında konsolide kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosuna yansıtmıştır.

4.8 Stoklar

Stokların önemli bir kısmını oluşturan ilk madde ve malzemeler ile sarf malzemeleri, kullanımını takiben giderleştirilmektedir. Stoklar maliyetin ya da net gerçekleştirilebilir değerinin düşük olanı ile değerlendirilmektedir (Not 11). Net gerçekleştirilebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan satış fiyatından satışı gerçekleştirmek için yüklenilmesi gereken tahmini maliyetlerin toplamının indirilmesiyle elde edilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katılan diğer maliyetleri içerir. Stokların birim maliyeti, aylık ağırlıklı ortalama maliyet yöntemi ile belirlenir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.9 İlişkili taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- i. raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- ii. raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- iii. raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- i. İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- ii. İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- iii. Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- iv. İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- v. İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- vi. İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- vii. (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.10 Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden, birikmiş amortisman ve varsa, değer düşüklüğü düşüldükten sonraki net değeri ile belirtilir (Not 15). Amortisman, maddi duran varlıkların değerleri üzerinden faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi ile ayrılmaktadır. Tahmin edilen faydalı ömür, kalıntı değeri ve amortisman yöntemi her yıl değerlendirilir, tahminlerdeki herhangi bir değişikliğin etkisi ileriye dönük olarak da muhasebeleştirilir. Söz konusu varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

	Yıl
Binalar	10-50
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	5-50
Makine, tesis ve cihazlar	6-20
Taşıt araçları	5
Yedek parçalar	5
Döşeme ve demirbaşlar	5-10
Özel maliyetler	4

Üretim, tedarik veya idari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda Grup'un muhasebe politikasına bağlı olarak, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Varlıkları istenilen lokasyon ve duruma getirmek için yapılan testler sırasında elde edilen satış gelirleri, maddi duran varlıkların maliyetinden düşülür. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların, maliyet veya değerlendirilmiş tutarları kalıntı değerleri düşüldükten sonra, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Ticari sözleşme hükümleri doğrultusunda hesaplanan tazminat alacakları, maddi duran varlık alıcısına teslim edilmeyen veya tamamlanmayan maddi duran varlıklar için belirtilen tamamlanma tarihi itibarı ile sözleşmeden doğan ödemeleri temsil eder. Yeni enerji santrallerinin geç işletmeye alınması sebebi ile oluşan yüklenicilerden ticari sözleşme hükümleri doğrultusunda hesaplanan tazminat alacakları, kazanç kayıplarının tazmini ile ilgili olduğunda ve ticari sözleşme hükümleri doğrultusunda hesaplanan tazminat alacakları hesaplamaları açıkça kazanç kayıpları ile ilişkilendirildiğinde gelir olarak, aksi halde maddi duran varlığın maliyeti azaltılarak kaydedilirler.

ENERJISA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.11 Maddi olmayan varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar, iktisap edilmiş hakları, elektrik üretim lisansları, bilgisayar yazılımlarını ve digger hakları içerir. Bunlar, iktisap maliyeti üzerinden kaydedilir (Not 16). İtfa payı, maddi olmayan varlıkların değerleri üzerinden faydalı ömürleri esas alınarak doğrusal amortisman yöntemi ile ayrılmaktadır. Söz konusu varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

	Yıl
Lisanslar (*)	20-49
Haklar	5-15
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	3-8

(*) Lisansların faydalı ömürleri, ticari kabul ve lisans döneminin arasında kalan süredir.

Maddi olmayan duran varlıklar için defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır.

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ve İHD

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile İHD maliyet değerlerinden birikmiş itfa payı ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal itfa payı yöntemi kullanılarak itfaya tabi tutulur. Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri'nin faydalı ömürleri 25-30 yıl aralığındadır.

Bilgisayar yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömürlerine göre itfaya tabi tutulur.

4.12 Maddi duran varlıklar ve şerefiye haricinde maddi olmayan duran varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, her raporlama tarihinde varlıklarında değer düşüklüğü olup olmadığını belirlemek için maddi olan ve olmayan duran varlıklarının defter değerini inceler. Varlıklarda değer düşüklüğü olması durumunda, değer düşüklüğü tutarının belirlenebilmesi için varlıkların, varsa, geri kazanılabilir tutarı ölçülür. Bir varlığın geri kazanılabilir tutarının ölçülemediği durumlarda Grup, varlıkla ilişkili nakit yaratan birimin geri kazanılabilir tutarını ölçer. Makul ve tutarlı bir tahsis esası belirlenmesi halinde şirket varlıkları nakit yaratan birimlere dağıtılır. Bunun mümkün olmadığı durumlarda, Grup varlıkları makul ve tutarlı bir tahsis esasının belirlenmesi için en küçük nakit yaratan birimlere dağıtılır.

Bir varlığın (ya da nakit yaratan birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden düşük olduğu durumlarda, varlığın (ya da nakit yaratan birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. İlgili varlığın yeniden değerlendirilen tutarla ölçülmediği hallerde değer düşüklüğü zararı doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Bu durumda değer düşüklüğü zararı yeniden değerlendirme değer azalışı olarak dikkate alınır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.12 Maddi duran varlıklar ve şerefiye haricinde maddi olmayan duran varlıklarda değer düşüklüğü (Devamı)

Değer düşüklüğü zararının sonraki dönemlerde iptali söz konusu olduğunda, varlığın (ya da ilgili nakit yaratan birimin) defter değeri geri kazanılabilir tutar için yeniden güncellenen tahmini tutara denk gelecek şekilde artırılır. Arttırılan defter değeri, ilgili varlık (ya da ilgili nakit yaratan birimi) için önceki dönemlerde varlık için değer düşüklüğü zararının ayrılmamış olması durumunda ulaşacağı defter değeri aşmamalıdır. Varlık yeniden değerlendirilmiş bir tutar üzerinden gösterilmedikçe, değer düşüklüğü zararına ilişkin iptal işlemi doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir. Yeniden değerlendirilmiş bir varlığın değer düşüklüğü zararının iptali, yeniden değerlendirme artışı olarak dikkate alınır.

4.13 Finansal kiralama işlemleri

Kiralama - Kiracı durumunda Grup

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler, kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

4.14 Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Şerefiye gibi sınırsız ömrü olan varlıklar itfaya tabi tutulmazlar. Bu varlıklar için her yıl değer düşüklüğü testi uygulanır. İtfaya tabi olan varlıklar için ise defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Şerefiye haricinde değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali için gözden geçirilir.

4.15 Satılmaya hazır finansal varlıklar

Likidite ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak veya faiz oranlarındaki değişimler nedeniyle satılabilecek olan ve belirli bir süre gözetilmeksizin elde tutulan finansal araçlar, satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Bunlar, yönetimin bilanço tarihinden sonraki 12 aydan daha kısa bir süre için finansal aracı elde tutma niyeti olmadıkça veya işletme sermayesinin arttırılması amacıyla satışına ihtiyaç duyulmayacaksa duran varlıklar olarak gösterilir, aksi halde dönen varlıklar olarak sınıflandırılır. Grup yönetimi, bu finansal araçların sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte uygun bir şekilde yapmakta olup düzenli olarak bu sınıflandırmayı gözden geçirmektedir.

Tüm finansal varlıklar, ilk olarak bedelin makul değeri olan ve yatırımla ilgili satın alma masrafları da dahil olmak üzere maliyet bedelleri üzerinden gösterilmektedir. Finansal tablolara yansıtılmasından sonra satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılan finansal araçlar, makul değerlerinin güvenilir bir şekilde hesaplanması mümkün olduğu sürece makul değerleri üzerinden değerlendirilmiştir.

Grup'un %20'nin altında sermaye payına sahip olduğu finansal varlıkların borsaya kayıtlı herhangi bir makul değerinin olmadığı, makul değerinin hesaplanmasında kullanılan diğer yöntemlerin tatbik edilebilir olmaması veya işlememesi nedeniyle makul bir değer tahmininin yapılamadığı ve makul değerinin güvenilir bir şekilde ölçülemediği durumlarda finansal varlığın kayıtlı değeri elde etme maliyeti tutarından şayet mevcutsa değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle değerlendirilmiştir. Borsaya kayıtlı makul değeri olan ve makul değerinin güvenilir bir şekilde ölçülebildiği durumlarda, satılmaya hazır finansal varlığın değeri makul değerleri üzerinden değerlendirilir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.15 Satılmaya hazır finansal varlıklar (Devamı)

Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değer değişiklikleri sebebiyle oluşan gerçekleşmemiş kazançlar ve zararlar, finansal varlık finansal tablolardan çıkarıldığı tarihe kadar özkaynaklarda makul değer yedeğinde takip edilmektedirler. Satılmaya hazır finansal varlıklar finansal tablolardan çıkarıldıklarında, özkaynaklarda makul değer yedeğinde takip edilen ilgili kazanç veya zararlar kar veya zarar tablosuna transfer edilir. İlişikteki finansal tablolarda sunulan dönemler itibarıyla makul değer yedeği oluşmamıştır.

4.16 Finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflanan ve gerçeğe uygun değerinden kayıtlara alınanlar haricindeki finansal varlıklar, gerçeğe uygun piyasa değeri ile alım işlemiyle doğrudan ilişkilendirilebilen harcamaların toplam tutarı üzerinden muhasebeleştirilir. Yatırım araçlarının ilgili piyasa tarafından belirlenen süreye uygun olarak teslimatı koşulunu taşıyan bir kontrata bağlı olan finansal varlıkların alımı veya satışı sonucunda ilgili varlıklar, işlem tarihinde kayıtlara alınır veya kayıtlardan çıkarılır.

Finansal varlıklar "gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", "vadesine kadar elde tutulacak yatırımlar", "satılmaya hazır finansal varlıklar" ve "krediler ve alacaklar" olarak sınıflandırılır.

Etkin faiz yöntemi

Etkin faiz yöntemi, borçlanma aracının itfa edilmiş maliyet ile değerlendirilmesi ve ilgili faiz gelirinini ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması durumunda daha kısa bir zaman dilimi süresince tahsil edilecek tahmini nakit toplamının, ilgili finansal varlığın tam olarak net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışında sınıflandırılan finansal varlıklar ile ilgili gelirler etkin faiz yöntemi kullanılmak suretiyle hesaplanmaktadır.

Krediler ve alacaklar

Sabit ve belirlenebilir ödemeleri olan, piyasada işlem görmeyen ticari ve diğer alacaklar ve krediler bu kategoride sınıflandırılır. Krediler ve alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değer düşüklüğü düşülerek gösterilir.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur. İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için değer düşüklüğü tutarı gelecekte beklenen tahmini nakit akımlarının finansal varlığın etkin faiz oranı üzerinden iskonto edilerek hesaplanan bugünkü değeri ile defter değeri arasındaki farktır.

Bazı finansal varlık grupları için, örneğin ticari alacaklar gibi, tek başına değer düşüklüğü belirlenmez, ancak toplu olarak değer düşüklüğüne tabi tutulurlar. Bir alacak portföyü için değer düşüklüğüne ilişkin objektif bir kanıt, Grup'un geçmişteki tahsilat deneyimlerini, ortalama vadesi farklı müşteri segmentlerine bağlı olarak 180 veya 365 günü geçen ödemelerin portföyündeki artışı, alacaklardaki gecikme ile ilişkilendirilebilen ulusal ve yerel ekonomik koşullardaki gözle görülebilir değişiklikleri içerebilir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.16 Finansal varlıklar (Devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (Devamı)

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Bir ticari alacak tahsil edilemez duruma geldiğinde karşılık hesabı kullanılarak silinir. Daha önceden silinen tutarlar takip eden dönemde tahsil edildiğinde karşılık hesabından iptal edilir. Karşılık hesabındaki defter değeri değişimi kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır finansal varlık değer düşüklüğüne uğramaktaysa, diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilmiş kümülatif kazançlar ve zararlar, kar veya zarar tablosuna sınıflanır.

Satılmaya hazır özkaynak araçlar hariç, itfa edilmiş değerinden gösterilen finansal varlıklar için, değer düşüklüğü zararı sonraki dönemde azalır ve azalış değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında meydana gelen bir olayla ilişkilendirilebiliyorsa, önceden muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, değer düşüklüğünün iptal edileceği tarihte yatırımın değer düşüklüğü hiçbir zaman muhasebeleştirilmemiş olması durumunda ulaşacağı itfa edilmiş maliyet tutarını aşmayacak şekilde kar veya zarar tablosunda iptal edilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları için daha önceki dönemlerde kar veya zarar içinde muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, kar veya zarar içinde iptal edilmez. Değer düşüklüğü zararı sonucunda oluşan gerçeğe uygun değer artışı, diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilir.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzeri kalemleri, nakit para, vadesiz mevduat ve satın alım tarihinden itibaren vadeleri 3 ay veya 3 aydan daha az olan, hemen nakde çevrilebilecek olan ve önemli tutarda değer değişikliği riski taşımayan yüksek likiditeye sahip diğer kısa vadeli yatırımlardır.

4.17 Finansal yükümlülükler ve sermaye

Grup'un finansal yükümlülükleri ve özkaynak araçları, sözleşmeye bağlı düzenlemelere, finansal bir yükümlülüğün ve özkaynağa dayalı bir aracın tanımlanma esasına göre sınıflandırılır. Grup'un tüm borçları düşüldükten sonra kalan varlıklarındaki hakkı temsil eden sözleşme özkaynağa dayalı finansal araçtır. Belirli finansal yükümlülükler ve özkaynağa dayalı finansal araçlar için uygulanan muhasebe politikaları aşağıda belirtilmiştir.

Finansal yükümlülükler gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler veya diğer finansal yükümlülükler olarak sınıflandırılır.

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler

Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal yükümlülükler, gerçeğe uygun değeriyle kayda alınır ve her raporlama döneminde, bilanço tarihindeki gerçeğe uygun değeriyle yeniden değerlendirilir. Gerçeğe uygun değerlerindeki değişim, kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir. Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen net kazanç ya da kayıplar, söz konusu finansal yükümlülük için ödenen faiz tutarını da kapsar.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.17 Finansal yükümlülükler ve sermaye (Devamı)

Diğer finansal yükümlülükler

Diğer finansal yükümlülükler, finansal, ticari ve diğer borçlar dahil, başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir.

Diğer finansal yükümlülükler sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilir.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

4.18 Kur değişiminin etkileri

Dönem içerisinde gerçekleşen dövizli işlemleri, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlıklar ve yükümlülükler dönem sonunda geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur kazancı veya zararları, uygunluğuna göre konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmış ya da aktifleştirilmiştir.

4.19 Karşılıklar, koşullu varlıklar ve koşullu yükümlülükler

Karşılıklar ancak ve ancak Grup'un geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa, bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkarılma olasılığı mevcutsa ve yükümlülüğün tutarı güvenilir bir şekilde belirlenebiliyorsa kayıtlara alınmaktadır.

Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderleri bugünkü piyasa değerlerine getiren ve gereken durumlarda yükümlülüğe özel riskleri de içeren vergi öncesi bir iskonto oranıyla indirgenmiş değeriyle yansıtılmaktadır. İndirgenmenin kullanıldığı durumlarda, karşılıklardaki zaman farkından kaynaklanan artış faiz gideri olarak kayıtlara alınmaktadır. İskonto oranı nakit akım tahminleri düzeltmesi risklerini yansıtmamalıdır.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan bir yükümlülük veya varlığın var olup olmadığı ileride gerçekleşecek veya gerçekleşmeyecek bugünden belirsiz ve tamamı Grup'un kontrolünde olmayan olaylara bağlı ise, finansal tablolarda koşullu yükümlülükler ve koşullu varlıklar olarak sınıflanırlar.

4.20 Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

Kıdem tazminatı karşılıkları, Grup'un, personelin Türk İş Kanunu uyarınca emekliye ayrılmasından doğacak gelecekteki olası yükümlülüklerinin tahmini toplam karşılığının bugünkü değerini ifade eder. Mevcut sosyal mevzuata ve Türkiye'deki Türk İş Kanunu'na göre, Grup, grup çalışanı, istifa etmek veya kabahat işlemek haricinde, emeklilikten ya da başka herhangi bir sebepten ötürü işten ayrılmak istediğinde ve en az bir yıllık hizmet süresini tamamladığında, her bir çalışana toplu olarak tazminat ödemesi yapmak durumundadır. Bu bağlamda, karşılık tutarı, birim kredi yöntemi ile hesaplanarak belirlenen yan hak yükümlülüklerinin güncel değerleri belirlenerek oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.20 Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (Devamı)

Kullanılmayan izin karşılığı ile personel prim karşılığı hesapları, çalışanlara sağlanan faydalar hesabına sınıflandırılmış ve bu sınıflandırma geçmiş yıllarla uygun olacak şekilde gerçekleştirilmiştir (Not 20).

4.21 Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

4.22 Ticari alacaklar

Doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan Grup kaynaklı ticari alacaklar, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyeti üzerinden değerlendirilmiştir. Belirtilmiş bir faiz oranı bulunmayan kısa vadeli ticari alacaklar, faiz tahakkuk etkisinin önemsiz olması durumunda fatura tutarından değerlendirilmiştir.

Grup'un, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir alacak risk karşılığı oluşturulur. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Değer düşüklüğü tutarı, zarar yazılmasından sonra oluşacak bir durum dolayısıyla azalırsa, söz konusu tutar, cari dönemde diğer gelirlere yansıtılır.

4.23 Borçlanma maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar (özellikli varlıklar) söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Bir dönemde, özellikli bir varlığın elde edilmesi amacıyla borç alınan fonlara ilişkin aktifleştirilebilecek borçlanma maliyetleri tutarı, ilgili dönemde bu varlıklar için katlanılan toplam borçlanma maliyetlerinden bu fonların geçici yatırımlardan elde edilen gelirlerin düşülmesi sonucu belirlenen tutardır.

Diğer kredi maliyetleri oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

4.24 Devlet Teşvik ve Yardımları

Grup bünyesindeki elektrik dağıtım şirketleri mevcut yatırımlarının yenilenmesi kapsamında 15 Ocak 2016 tarihinde Ekonomi Bakanlığı'ndan temin etmiş olduğu yatırım teşvik belgesi ile yurtiçi tedarikçilerden temin edilen makine teçhizat alımları için KDV istisnasından faydalanmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.25 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari vergi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, kar veya zarar tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü bilanço tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir. Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kar/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri, Grup'un geçici farklılıkların ortadan kalkmasını kontrol edebildiği ve yakın gelecekte bu farkın ortadan kalkma olasılığının düşük olduğu durumlar haricinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar ve iş ortaklıklarındaki paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanır. Bu tür yatırım ve paylar ile ilişkilendirilen vergilendirilebilir geçici farklardan kaynaklanan ertelenmiş vergi varlıkları, yakın gelecekte vergiye tabi yeterli kar elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması ve gelecekte ilgili farkların ortadan kalkmasının muhtemel olması şartlarıyla hesaplanmaktadır.

Ertelenmiş vergi, konsolide finansal durum tablosu tarihi itibarıyla yürürlükte olan veya yürürlüğe giren vergi oranları (ve vergi mevzuatı) dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü, tüm vergilendirilebilir geçici farklar için hesaplanırken ertelenen vergi varlığı gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle indirilebilir geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla konsolide finansal tablolara alınır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.25 Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler (Devamı)

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi, doğrudan özkaynaklar ya da diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin dönem cari ve ertelenmiş vergisi de özkaynaklar ya da diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilir), kar veya zarar tablosuna dahil edilir. Dönem cari ve ertelenmiş vergisinin işletme birleşmelerinin ilk muhasebeleştirilmesi ile ilgili olarak ortaya çıkması durumunda, vergi etkisi işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde göz önünde bulundurulur.

4.26 Sermaye, hisse senedi ihraç primi ve temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş kardan indirilerek kaydedilir. Hisse senedi ihraç primi Grup'un hissedarlarının Grup hisselerinin nominal bedelinden daha yüksek bir fiyat üzerinden sermaye katkısında bulunması neticesinde oluşan farkı temsil eder.

4.27 Şerefiye

İşletme satın alım işleminde oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlendirilir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır.

Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur (Not 6). Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide kar veya zarar tablosu içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işleminde kar/zararın hesaplamasına dahil edilir.

ENERJISA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.28 İşletme birleşmeleri

İşletme ve bağlı ortaklık satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, Grup tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, Grup tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve Grup tarafından çıkarılan özkaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın almaya ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da özkaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir; ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'te belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinilen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki özkaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kar/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinilen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştirdiği geçici tutarları düzeltme bildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.28 İşletme birleşmeleri (Devamı)

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin TMS 39 standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kâr veya zararda muhasebeleştirilir veya, TMS 37 *Karşılıklar, Koşullu Varlık ve Yükümlülükler* uyarınca muhasebeleştirilir.

Grup tarafından kontrol edilen şirketler arası yasal birleşmeler işletme birleşmeleri kapsamında değildir. Dolayısıyla bu tür işlemlerde şerefiye muhasebeleştirilmez. Ayrıca yasal olarak birleşmiş işletmeler arası bütün işlemler, yasal birleşme öncesi ya da sonrası konsolide finansal tabloların hazırlanması sırasında elimine edilir.

4.29 Ticari borçlar

Ticari borçlar, işletmenin olağan faaliyetleri için tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması zorunlu ödemeleri ifade etmektedir. Eğer ticari borçların ödenmesi için beklenen süre 1 yıl ya da daha kısa ise, bu borçlar kısa vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar. Aksi halde, uzun vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar.

Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle deftere alınır. Faiz içermeyen kısa vadeli ticari borçlar emsal faiz tutarı önemli değilse, fatura tutarı üzerinden ölçülür.

4.30 Türev finansal araçlar ve nakit akım riskinden korunma muhasebesi

Türev işlemler ilk olarak defterlere gerçeğe uygun değerleriyle kaydedilmekte ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir. Gelecekteki nakit akımlarının finansal riskten korunması olarak belirlenen ve bu konuda etkin olan türev finansal araçların gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler doğrudan özkaynak içerisinde etkin olmayan kısmı ise doğrudan kar veya zarar tablosunda kayıtlara alınır.

Şirket, belirli türev araçlarını, gerçeğe uygun değer riskinden korunması olarak kayıtlara alınan varlıklar, yükümlülükler ya da bağlayıcı taahhütler şeklinde tanımlamıştır. Rayiç değerler genellikle organize olmayan piyasalardaki geçerli piyasa fiyatlarından belirlenir. Rayiç değeri pozitif olan türevler varlık olarak, rayiç değeri negatif olan türevler ise yükümlülük olarak bilançoda taşınırlar. Kalan ömrü 12 aydan daha fazla olan ya da 12 ay içinde vadesinin dolması beklenmeyen türev finansal araçlar diğer duran varlık ya da diğer uzun vadeli yükümlülük olarak gösterilir. Bunun dışındaki diğer türev finansal araçlar diğer dönen varlıklar ya da diğer kısa vadeli yükümlülüklerde gösterilir.

Riskten korunma enstrümanının vadesinin dolduğu veya satıldığı veya riskten korunma işleminin artık riskten korunma muhasebesi kriterlerini yerine getiremediği durumlarda bu tarih itibarıyla özkaynaklarda bulunan birikmiş gelir ve giderler özkaynaklarda takip edilmeye devam edilir ve tahmini işlemin kar veya zarar tablosuna kaydedilmesi ile kar veya zarar tablosuna transfer edilir.

Nakit akış riskinden korunma amaçlı olarak tasarlanan türev finansal araçların makul değerlerinin etkin paylarındaki değişiklikler, diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilmiştir. Finansal riskten korunma muhasebesi için etkin olmayan paylarındaki değişiklikler oluştuğu dönemde kar veya zarar tablosuna kaydedilir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.30 Türev finansal araçlar ve nakit akım riskinden korunma muhasebesi (Devamı)

Finansal riskten korunma muhasebesine, finansal riskten korunma aracının kullanım süresinin dolması, satılması ya da kullanılması veya finansal riskten korunma muhasebesi için gerekli şartları karşılayamaz hale geldiği durumda son verilir. İlgili tarihte, özkaynak içerisinde kayda alınmış olan finansal riskten korunma aracından kaynaklanan kümülatif kazanç veya zarara, işlemin gerçekleşmesinin beklendiği tarihe kadar özkaynaktan yer verilmeye devam edilir. Finansal riskten korunma işlem gerçekleşmez ise özkaynak içindeki kümülatif net kazanç veya zarar, doğrudan dönemin kar zararına kaydedilir.

Grup'un türev finansal araçları ağırlıklı olarak faiz oranı swap, çapraz kur swap ve yabancı para forward işlemlerinden oluşmaktadır. Makul değerler piyasa fiyatları ve iskonto edilmiş nakit akışı modellerinden sağlanmaktadır. 30 Haziran 2009 tarihine kadar, faiz oranı swap işlemlerinin makul değerleri ile ilk elde etme maliyetleri arasındaki fark konsolide kar veya zarar tablosunda makul değer kazancı/kaybı olarak muhasebeleştirilmiştir. 1 Temmuz 2009 tarihinden itibaren, Grup, faiz oranı swap işlemlerini bir riskten korunma aracı olarak belirlemiş ve riskten korunma muhasebesini uygulamaya başlamıştır.

4.31 Nakit akış tablosu

Nakit akış tablosunda, döneme ilişkin nakit akımları esas, yatırım ve finansman faaliyetlerine göre sınıflandırılarak raporlanır.

Esas faaliyetlerden kaynaklanan nakit akımları, Grup'un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleriyle ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Nakit ve nakit benzeri değerler, nakit ve banka mevduatı ile tutarı belirli nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli, yüksek likiditeye sahip ve vadesi 3 ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir.

4.32 Hisse başına kazanç

Hisse başına kazanç, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Türkiye'de şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan ve izin verilen yedeklerden hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini artırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Konsolide kar veya zarar tablolarında belirtilen hisse başına kazanç, net karın ilgili dönem içinde mevcut hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir.

Tüm dönemler ve tüm hisse grupları için, hisse başına kazanç ve seyreltilmiş hisse başına kazanç arasında fark bulunmamaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 - ÖNEMLİ MUHASEBE POLİTİKALARININ ÖZETİ (Devamı)

4.32 Hisse başına kazanç (devamı)

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Net dönem karı	294	284
Hisselerin adedi	959.068.542.000	959.068.542.000
Hisse başına kazanç (Kr)	0,03	0,03

4.33 Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler hukuksal bir hak olarak net tutar üzerinde uzlaşma durumu bulunduğu veya varlık ve yükümlülüğün aynı anda kayıtlara alındığı durumlarda netleştirilerek finansal durum tablosunda raporlanırlar.

4.34 Raporlama döneminden sonraki olaylar

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir. Düzeltme gerektirmeyen bilanço tarihinden sonraki olaylar, yatırımcıların kararlarını etkileyecek düzeyde önemli ise, konsolide finansal tablo dipnotlarında açıklanır.

NOT 5 – FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ

Grup faaliyetlerinden dolayı çeşitli finansal risklere maruz kalmaktadır. Bu riskler; piyasa riski, (kur riski, makul değer faiz oranı riski ve nakit akım faiz oranı riskini içerir), kredi riski ve likidite riskidir. Grup'un genel risk yönetimi programı, finansal piyasaların değişkenliğine ve muhtemel olumsuz etkilerin Grup'un finansal performansı üzerindeki etkilerini asgari seviyeye indirmeye yöneliktir.

Grup'un risk yönetimi kabul görmüş en iyi risk yönetimi uygulamalarıyla yapılmaktadır. Yönetim Kurulu (Risk Komitesi aracılığıyla) Grup'un maruz kaldığı finansal, stratejik ve operasyonel risklerin değerlendirmesinden sorumludur. Bunun yanı sıra Yönetim Kurulu, Grup'un yönergelerini, politikalarını ve bu riskleri gözlemlemek, yönetmek ve önlemek için olan süreçlerini değerlendirir.

Piyasa Riski

(i) Kur riski

Grup, döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların Türk Lirası'na çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Kur riski ileride oluşacak ticari işlemler ve kayda alınan aktif ve pasifler sebebiyle ortaya çıkmaktadır. Söz konusu döviz kuru riski, döviz pozisyonunun analiz edilmesi ile takip edilmekte ve sınırlandırılmaktadır.

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Varlıklar	5.431	2.779
Yükümlülükler	(10.467)	(7.202)
Net yabancı para pozisyonu	(5.036)	(4.423)

ENERJISA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

Piyasa Riski (Devamı)

(i) *Kur riski (Devamı)*

Grup'un 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla yabancı para cinsinden varlıklarının ve yükümlülüklerinin yabancı para cinslerine göre Türk Lirası karşılıkları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016			31 Aralık 2015				
	ABD Doları	Avro	Diğer (*)	Toplam	ABD Doları	Avro	Diğer	Toplam
Varlıklar:								
Nakit ve nakit benzerleri	3	1	-	4	-	2	-	2
Ticari alacaklar	-	11	-	11	-	-	-	-
İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	1	101	-	102	1	6	-	7
	4	113	-	117	1	8	-	9
Yükümlülükler:								
Banka borçlanmaları	-	(6.861)	-	(6.861)	-	(6.403)	-	(6.403)
Diğer finansal borçlar	-	(270)	-	(270)	-	(253)	-	(253)
Ticari borçlar	(25)	(127)	(1)	(153)	(10)	(318)	(1)	(329)
İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	-	(95)	-	(95)	-	(9)	-	(9)
Toplam yükümlülükler	(25)	(7.353)	(1)	(7.379)	(10)	(6.983)	(1)	(6.994)
Net yabancı para pozisyonu	(21)	(7.240)	(1)	(7.262)	(9)	(6.975)	(1)	(6.985)
Bilanço dışı yabancı para cinsinden türev finansal varlıklar	2.820	2.484	10	5.314	-	2.770	-	2.770
Bilanço dışı yabancı para cinsinden türev finansal yükümlülükler	(2.816)	(164)	(108)	(3.088)	(2)	(206)	-	(208)
Net yabancı para pozisyonu bilanço dışı kalemler	4	2.320	(98)	2.226	(2)	2.564	-	2.562
Net yabancı para varlık/yükümlülük pozisyonu	(17)	(4.920)	(99)	(5.036)	(11)	(4.411)	(1)	(4.423)

(*) Avro/ABD Doları türev aracını içerir.

Grup, Avro cinsinden türev finansal araçları haricinde ağırlıklı olarak varlık ve yükümlülüklerinin ABD Doları ve Avro cinsinden kur oranlarının yerel para birimine göre değişimi nedeniyle döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Nakit akım riskinden korunmak üzere belirlenen Avro cinsinden türev işlemlerin gerçekleşme uygun değer değişikliklerinin etkin kısmı diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirildiğinden, kambiyo karı veya bu araçların değerlemesi sonucu ortaya çıkan kayıplar da diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

Piyasa Riski (Devamı)

(i) Kur riski (Devamı)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, ABD Doları TL karşısında diğer tüm değişkenler sabitken % 10 oranında güçlenmiş / zayıflamış olsaydı, vergi öncesi kar 2 TL daha düşük / yüksek olurdu (31 Aralık 2015: TL 1 düşük / yüksek).

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Avro TL karşısında diğer tüm değişkenler sabitken % 10 oranında güçlenmiş / zayıflamış olsaydı, vergi öncesi kar 197 TL daha düşük / yüksek olurdu (31 Aralık 2015: 66 TL daha düşük ve 71 TL daha yüksek).

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, ABD Doları TL karşısında diğer tüm değişkenler sabitken % 10 oranında güçlenmiş / zayıflamış olsaydı, vergi öncesi finansal riskten korunma fonu 282 TL daha düşük / yüksek olurdu (31 Aralık 2015: - TL daha düşük / yüksek).

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, Avro TL karşısında diğer tüm değişkenler sabitken % 10 oranında güçlenmiş / zayıflamış olsaydı, vergi öncesi finansal riskten korunma fonu 12 TL daha düşük / yüksek olurdu (31 Aralık 2015: 19 TL daha düşük / yüksek).

(ii) Nakit akım ve makul değer faiz oranı riski

Grup, faiz hadlerindeki değişmelerin faiz getiren varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisinden dolayı faiz haddi riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu faiz haddi riski, faiz haddi duyarlılığı olan varlık ve yükümlülüklerini dengelemek suretiyle oluşan doğal tedbirlerle yönetilmektedir. Grup'un önemli derecede faize getiren varlığı olduğu için, Grup'un gelirleri ve faaliyetlerden nakit akımları büyük oranda piyasa faiz oranlarındaki değişikliklerine maruz kalmaktadır. Grup'un uzun dönemli borçlanmadan kaynaklanabilecek faiz oranı riski mevcuttur. Değişken oranlı alınan krediler ve türev finansal araçlar Grup'u faiz oranı riskine maruz bırakmaktadır.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla Grup'un faiz pozisyonu tablosu aşağıdaki belirtilmiştir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Avro finansal yükümlülükler / (varlıklar)		
Değişken oranlı finansal borçlar	4.193	3.633
Faiz oranı swap anlaşmasının gerçeğe uygun değeri (Not 17)	164	206
Yabancı para forward gerçeğe uygun değeri	(72)	(131)
Çapraz kur swap anlaşmasının gerçeğe uygun değeri (Not 17)	(40)	(15)

Avro para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%1) yüksek / düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, faiz giderleri 43 TL daha yüksek / düşük olacaktı (2015: 35 TL).

Faiz oranı swap anlaşmalı Avro para birimi cinsinden olan banka kredileri için faiz oranı 100 baz puan (%1) yüksek / düşük olsaydı ve diğer tüm değişkenler sabit kalsaydı, faiz oranı swap anlaşmasının gerçeğe uygun değeri 22 TL daha düşük / yüksek olacaktı (2015: 22 TL).

Likidite Riski

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder. Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

Likidite Riski (Devamı)

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihlerinde, Grup'un finansal yükümlülüklerinden kaynaklanan likidite riskini gösteren tablo aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2016	Defter değeri	Toplam		3 aydan		1-5 yıl arası		5 yıldan	
		nakit çıkışları	nakit çıkışları	kısa	uzun	kısa	uzun	kısa	uzun
Banka kredileri	13.673	15.933	678	4.261	9.564	1.430			
Diğer finansal borçlar	270	285	9	17	118	141			
Ticari borçlar	1.407	1.407	1.407	-	-	-			
Diğer borçlar	1.087	1.087	-	206	881	-			
	16.437	18.712	2.094	4.484	10.563	1.571			
31 Aralık 2015	Defter değeri	Toplam	3 aydan	3-12 ay arası	1-5 yıl arası	5 yıldan			
Banka kredileri	11.414	13.707	988	2.052	8.885	1.782			
Diğer finansal borçlar	253	267	4	19	94	150			
Ticari borçlar	1.407	1.407	1.407	-	-	-			
Özelleştirme idaresine borçlar	1.188	1.304	-	1.304	-	-			
Diğer borçlar	907	907	-	170	737	-			
	15.169	17.592	2.399	3.545	9.716	1.932			

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

Kredi Riski

Kredi riski, nakit ve nakit benzeri değerlerden, bankalarda tutulan mevduatlardan ve satışlardan tahsil edilmemiş alacakları kapsayan kredi riskine maruz kalan müşterilerden oluşmaktadır. Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememeye riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve gerektiği takdirde teminat alarak karşılamaktadır. Ticari alacaklar, Grup'un politika ve prosedürleri dahilinde değerlendirilip konsolide finansal tablolarda şüpheli alacaklar olarak belirtilmektedir. Grup yönetimi, değer düşüklüğüne uğramış ticari alacaklar için gerekli olan karşılık rakamını belirlerken, yaşlandırma tablolarını dikkate almakta ve 180 gün ve üzeri vadesi geçmiş alacakları değer düşüklüğüne uğramış ticari alacak olarak değerlendirmektedir. Grup yönetimi, 365 gün ve üzeri vadesi geçmiş tarımsal sulama ve devlet ticari alacakları için karşılık ayırmaktadır.

Sermaye Risk Yönetimi

Grup'un sermayeyi yönetirken hedefleri, ortaklarına getiri, diğer hissedarlara fayda sağlamak ve sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısını sürdürmek için Grup'un faaliyette bulunabilirliğinin devamını korumaktır.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenecek temettü tutarını belirler, yeni hisseler çıkarabilir ve borçlanmayı azaltmak için varlıklarını satabilir.

Grup sermayeyi net borç/(özkaynak+net borç) oranını kullanarak izler. Bur oran net borcun toplam sermayeye bölünmesi ile elde edilir. Net borç, toplam finansal borçlar tutarından nakit ve nakit benzerlerinin düşülmesiyle hesaplanır.

31 Aralık 2016 ve 2015 tarihleri itibarıyla net borç/(özkaynak+net borç) oranı aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık</u> <u>2016</u>	<u>31 Aralık</u> <u>2015</u>
Toplam finansal borçlar	13.943	12.855
Nakit ve nakit benzerleri	(110)	(258)
Net borçlar	13.833	12.597
Toplam özkaynaklar	9.489	9.439
Özkaynaklar + net borç	23.322	22.036
Net borç / (özkaynak + net borç)	%59	%57

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

Finansal araçların kategorileri

31 Aralık 2016	Krediler ve alacaklar					İtfa edilmiş değerlerden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Makul değer	Not
	(Nakit ve nakit benzerleri dahil) (*)	Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen türev araçlar	Risikten korunma muhasebesi kapsamındaki türev araçlar	Satılmaya hazır finansal varlıklar	Satılmaya hazır finansal varlıklar				
<u>Finansal varlıklar</u>									
Nakit ve nakit benzerleri (*)	110	-	-	-	-	-	110	110	7
Ticari alacaklar	2,020	-	-	-	-	-	2,020	2,020	8, 9
Diğer alacaklar	431	-	-	-	-	-	431	431	10
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	-	1	-	1	1	
Türev finansal araçlar	-	577	3	-	-	-	580	580	17
Hizmet imtiyaz anlaşmaları alacakları	4,294	-	-	-	-	-	4,294	4,294	13
<u>Finansal yükümlülükler</u>									
Borçlanmalar	-	-	-	-	-	13,673	13,673	13,673	18
Diğer finansal yükümlülükler	-	-	-	-	-	270	270	270	18
Ticari borçlar	-	-	-	-	-	1,407	1,407	1,407	8, 9
Diğer borçlar	-	-	-	-	-	1,073	1,073	1,073	10
Türev finansal araçlar	-	108	520	-	-	-	628	628	17

(*) Nakit ve nakit benzerleri krediler ve alacaklar içerisinde sınıflanmıştır.

Grup, türev araçların gerçeğe uygun değerini yansıttığını düşünmektedir.

ENERJISA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – FİNANSAL RISK YÖNETİMİ (Devamı)

Finansal araçların kategorileri (Devamı)

	Krediler ve alacaklar (Nakit ve nakit benzerleri dahil) (*)	Kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen türev araçlar	Riskten korunma muhasebesi kapsamındaki türev araçlar	Satılmaya hazır finansal varlıklar	İtfa edilmiş değerinden gösterilen finansal yükümlülükler	Defter değeri	Makul değer	Not
31 Aralık 2015								
Finansal varlıklar								
Nakit ve nakit benzerleri (*)	258	-	-	-	-	258	258	7
Ticari alacaklar	1,926	-	-	-	-	1,926	1,926	8, 9
Diğer alacaklar	348	-	-	-	-	348	348	10
Satılmaya hazır finansal varlıklar	-	-	-	1	-	1	1	1
Türev finansal araçlar	-	146	-	-	-	146	146	17
Hizmet ihtiyaz anlaşmaları alacakları	3,021	-	-	-	-	3,021	3,021	13
Finansal yükümlülükler								
Borçlanmalar	-	-	-	-	11,414	11,414	11,414	18
Diğer finansal yükümlülükler	-	-	-	-	253	253	253	18
Ticari borçlar	-	-	-	-	1,407	1,407	1,407	8, 9
Diğer borçlar	-	-	-	-	889	889	889	10
Türev finansal araçlar	-	3	206	-	-	209	209	17
Özelleştirme idaresi'ne borçlar	-	-	-	-	1,188	1,188	1,188	10

(*) Nakit ve nakit benzerleri krediler ve alacaklar içerisinde sınıflanmıştır.

Grup, türev araçların gerçeğe uygun değerini yansıttığını düşünmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

Makul değer tahmini

Makul değer, bir finansal aracın hazır taraflar arasında, zorunlu satış ya da tasfiye dışında, yürürlükteki bir işlem ile değiştirilebileceği tutardır ve eğer mevcutsa, kote edilmiş piyasa fiyatı ile en iyi şekilde açıklanır.

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin makul değerlerine göre sınıflanması aşağıdaki şekildedir:

- Belirli varlık ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kote edilmiş fiyatlar (düzeltme yapılmamış) (seviye 1).
- Seviye 1 içinde yer alan kote edilmiş fiyatlardan başka, varlık veya yükümlülükler için, ya direkt (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (seviye 2).
- Gözlenebilir bir piyasa datası baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (seviye 3).

Konsolide finansal durum tablosunda yer alan türev finansal araçlar makul değerleri ile değerlendirilen tek kalemdir. Türev finansal araçların makul değeri seviye 2 olarak dikkate alınabilecek değerlendirme yöntemiyle belirlenmiştir. Bunun yanı sıra, açıklama amaçlı olarak, finansal durum tablosunda işlem masrafları çıkartıldıktan sonraki değerleriyle taşınan finansal borçlar makul değerleriyle not 18'de sunulmuştur. Açıklama amaçlı olarak hazırlanan finansal borçların makul değerleri, gelecekteki kontrat bazlı nakit akışlarının Grup için uygun olan ve seviye 2 olarak sınıflandırılan benzer finansal araçlar için olan cari dönem piyasa faiz oranları ile iskonto edilmesi yöntemiyle tahmin edilmiştir. Kısa vadeli olmalarından dolayı, ticari alacak ve borçların makul değerleri, defter değerlerinden değer düşüklüğü karşılığının düşülmesiyle tahmin edilmektedir.

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinden bazılarının her raporlama döneminin sonunda makul değerini ölçmektedir. Aşağıdaki tablo varlık ve yükümlülüklerin makul değerlerinin nasıl belirlendiği hakkında bilgi vermektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – FİNANSAL RİSK YÖNETİMİ (Devamı)

Makul değer tahmini (Devamı)

Finansal varlıklar/finansal yükümlülükler	Gerçeğe uygun değer		Gerçeğe uygun değer seviyesi	Değerleme teknikleri ve ana girdiler	Önemli gözlenebilir veriyeye dayanan girdiler	Önemli gözlenebilir veriyeye dayanan girdiler ile gerçeğe uygun değer ilişkisi
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015				
Yabancı para forward	432	131	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi: Vadeli döviz kurları (raporlama dönemi sonundaki gözlemlenebilir vadeli döviz kurları) ile sözleşme kurları kullanılarak tahmin edilen gelecekteki nakit akışları, piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilir.	-	-
ABD Doları bazı satışlara ilişkin forward işlemleri	356	-	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi: Vadeli döviz kurları (raporlama dönemi sonundaki gözlemlenebilir vadeli döviz kurları) ile sözleşme kurları kullanılarak tahmin edilen gelecekteki nakit akışları, piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilir.	-	-
Faiz oranı swap	(164)	(206)	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi: Vadeli faiz oranı (raporlama dönemi sonundaki gözlemlenebilir getiri eğrisinden elde edilen faiz oranı) ile sözleşme faiz oranı kullanılarak tahmin edilen gelecekteki nakit akışları, piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilir.	-	-
Çapraz kur swap	40	15	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi: Vadeli faiz oranı (raporlama dönemi sonundaki gözlemlenebilir getiri eğrisinden elde edilen faiz oranı) ile sözleşme faiz oranı ve döviz kurları kullanılarak tahmin edilen gelecekteki nakit akışları, piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilir.	-	-
Emtia swap	-	(3)	Seviye 2	İndirgenmiş nakit akımları yöntemi: Vadeli emtia fiyatları (raporlama dönemi sonundaki gözlemlenebilir vadeli emtia fiyatları) ile sözleşmedeki emtia fiyatları kullanılarak tahmin edilen gelecekteki nakit akışları, piyasa faiz oranı kullanılarak iskonto edilir.	-	-
Verilen depozitolar	163	133	Seviye 2	Tüketici Fiyat Endeksi ("TÜFE")	-	-
Alınan depozito ve teminatlar	(881)	(736)	Seviye 2	TÜFE	-	-
Hizmet imtiyaz anlaşmaları alacakları	4.294	3.021	Seviye 2	TÜFE	-	-

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİN VE VARSAYIMLARI

Tahmin ve varsayımlar devamlı olarak değerlendirilir. Tahmin ve varsayımlar, geçmiş deneyimler ve gelecekte gerçekleşmesinin makul olduğuna inanılan olaylar ile ilgili beklentileri de içeren diğer etmenlere dayanır.

Grup gelecekteki olayları ilgilendiren tahmin ve varsayımlarda bulunur. Ortaya çıkan muhasebe tahminleri, tanımı gereği fiili sonuçlara nadiren eşit olacaktır. Gelecek finansal döneminde, varlık ve yükümlülüklerin kayıtlı değerinde düzeltmelere neden olma riski olan tahmin ve varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

6.1 Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların değer düşüklüğü

Grup'un maddi ve maddi olmayan duran varlıklarının defter değerleri değer düşüklüğünü gösteren herhangi bir gösterge olup olmadığını belirlemek için dipnot 4.12'de açıklandığı gibi her bilanço tarihi itibarıyla gözden geçirilir. 31 Aralık 2016'da Grup'un konsolide finansal tablolarının denetimiyle bağlantılı olarak, Grup, varlık değer düşüklüğü ile ilgili kurumsal değerlerin yıllık değerlendirmesine ilişkin belirli prosedürleri Türkiye Muhasebe Standartları No:36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü çerçevesinde gerçekleştirmiştir ("TMS 36"). Grup, Türkiye Finansal Raporlama Standartları No. 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler ("TFRS 5") kapsamında, 2015 yılında Murat Nehri Santrali için 191 TL değer düşüklüğü kararlaştırmıştır (Dipnot 31). Temel olarak değer düşüklüğü zararı için, varlıkların kalan faydalı ömürleri ekonomik koşullara göre Grup yönetimi tarafından tahmin edilmiştir. Bu varlıkların defter değeri, tahmini "arsa" ve "hurda" değerlerinin toplamının tahmini değeridir.

6.2 Şerefiye değer düşüklüğü testi (EEDAŞ)

TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü uyarınca, Grup şerefiyeyi 31 Aralık 2016 itibarıyla Not 4.14'te belirtilen muhasebe politikasına uygun olarak test etmiştir. Şerefiye değer düşüklüğü testi Perakende ve Dağıtım nakit üreten birimlerine uygulanmıştır.

Perakende nakit üreten biriminin geri kazanılabilir değerinin belirlenmesinde aşağıdaki varsayımlar kullanılmıştır:

Nakit üreten birim:

Geri kazanılabilir değer için kullanılan baz:

Kaynak:

Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (TL):

Perakende

Kullanım değeri

Tahmin edilen nakit akımlar

%14,5

Perakende nakit üreten biriminin net bugünkü değeri Grup'un fonksiyonel para birimi olan TL cinsinden vergi öncesi nakit akımlarının iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır. Grup yukarıda bahsedilen varsayımlar üzerinden hesaplanan geri kazanılabilir tutarı Perakende nakit üreten biriminin toplam değeri ile karşılaştırmıştır ve herhangi bir değer düşüklüğüne rastlanmamıştır.

Dağıtım nakit üreten biriminin geri kazanılabilir değerinin belirlenmesinde aşağıdaki varsayımlar kullanılmıştır:

Nakit üreten birim:

Geri kazanılabilir değer için kullanılan baz:

Kaynak:

Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (TL):

Dağıtım

Kullanım değeri

Lisans dönemi için

tahmin edilen nakit akımlar

%13,0

Dağıtım nakit üreten biriminin net bugünkü değeri BEDAŞ için 2015'ten 2036'ya ve AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ için 2015'ten 2042'ye kadar ki dönem boyunca vergi öncesi nakit akımlarının iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır. Bu hesaplama Dağıtım nakit üreten biriminin fonksiyonel para birimi olan TL cinsinden nakit akımlarının iskonto edilmesi yöntemiyle yapılmıştır. Grup yukarıda bahsedilen varsayımlar üzerinden hesaplanan geri kazanılabilir tutarı Dağıtım nakit üreten biriminin toplam değeri ile karşılaştırmıştır ve herhangi bir değer düşüklüğüne rastlanmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİN VE VARSAYIMLARI (Devamı)

6.3 Karşılıklar

Yukarıdaki muhasebe politikalarında açıklandığı gibi, Grup'un finansal durum tablosu tarihi itibarıyla karşılıkları, yükümlülüklerinin ödenmesi için gerekli harcamaların Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahminle belirlenmesi ile ölçülür. Bu tahminler mevcut ve farklı olası sonuçlar göz önünde tutularak yapılır.

Grup, sonuçları belirsiz çeşitli yasal süreçlere, taleplere ve düzenleyici müzakerelere tabidir. Grup, diğer faktörlerin yanında olumsuz sonuçların gerçekleşme olasılığını ve zararı makul bir şekilde tahmin edebilme olasılığını değerlendirir. Bu faktörlerdeki öngörülemez olaylar ve değişiklikler, Grup'un muhasebelediği herhangi bir husus veya karşılığın (daha önce muhtemel olduğu düşünülmeyen veya makul bir hesaplama yapılamadığı için karşılık ayırmadığı) artmasını veya azalmasını gerektirebilir.

6.4 Kullanılmayan geçmiş yıllar zararları ile yatırım teşvikleri üzerinden hesaplanan ertelenen vergi varlıkları

Ertelenen vergi varlıkları sadece gelecek dönemlerde yeterli vergilendirilebilir karın oluşmasının muhtemel olması durumunda muhasebeleştirilebilir. Vergi avantajının muhtemel olduğu durumda, geçmiş yıl zararları ve yatırım teşviklerinden ertelenen vergi varlığı hesaplanır.

6.5 Hizmet imtiyaz anlaşmaları (EEDAŞ)

Grup, hizmet imtiyaz sözleşmelerine göre finansal varlık ve finansal gelir bakiyelerini EPDK tarafından açıklanan tarifeler üzerinden oluşturulan nakit akışlarına göre belirlemektedir. Grup'un ikinci (2011 - 2015) ve üçüncü (2016 – 2020) tarife dönemleri boyunca elde edeceği dağıtım gelirleri gereksinimi, EPDK tarafından 2010 ve 2015 yıllarında yayımlanan ilgili tarifeler göz önünde bulundurularak belirlenmiştir. Ayrıca, Grup yönetimi üçüncü tarife döneminin bitiminden başlayıp lisans sürelerinin (BEDAŞ için 2036, AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ için 2042) bitimine kadar gereken dağıtım gelirleri gereksinimlerini üçüncü tarife döneminde açıklanan tarife unsurlarını baz alarak tahmin etmektedir. Söz konusu tarifeler Elektrik Piyasası Endeksi'ndeki ("EPE") değişimler göz önüne alınarak, enflasyon oranına göre yıllık olarak revize edilmektedir (Dağıtım Sisteminin Düzenlenmesi hakkındaki tebliğde EPE, TÜFE'deki değişimler olarak tanımlanmıştır). Şirket yönetimi, gelecek dönemler için bahsedilen tahmini nakit girişlerinin belirlenmesinde TÜFE ve ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti oranı tahminlerinde bulunmaktadır.

6.6 Hasılat (EEDAŞ)

Mesken ve ticarethane grupları dışındaki abonelerin tüketimleri her ayın sonunda aylık olarak Grup tarafından faturalanırken, mesken abonelerinin sayılarının çok fazla olması sebebiyle söz konusu abonelerin tüketimleri her ay süresince devamlı olarak okunarak faturalandırılmaktadır. Ticarethane grubu aboneleri de yüksek hacimli abonelerin ay sonlarında okunmasına rağmen, yüksek sayıda müşterinin bu grupta yer alması sebebiyle ay süresince devamlı olarak okunarak faturalandırılmaktadır. Bu sebeple, her ay mesken ve ticarethane abonelerine sağlanan elektriğin tamamı, dönem sonlarında faturalandırılmamakta ve bu gruba ilişkin okuma performansı baz alınarak belirlenen gelir tahakkuku hasılat olarak muhasebeleştirilmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – ÖNEMLİ MUHASEBE TAHMİN VE VARSAYIMLARI (Devamı)

6.7 Türev araçların ve diğer finansal araçların gerçeğe uygun değerleri

Grup, aktif bir piyasası olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerlerini değerlendirme tekniklerini kullanarak belirlemektedir. Her bir finansal enstrüman için değerlendirme teknikleri ve varsayımlar kullanılmaktadır.

Türev olmayan finansal araçların gerçeğe uygun değerleri, gelecekteki anapara ve faiz nakit akımlarının bugünkü değeri esas alınmasıyla belirlenmektedir. Bu nakit akımları raporlama tarihinde geçerli olan iskonto oranı ile hesaplanmaktadır.

NOT 7 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bankadaki nakit		
- vadeli mevduatlar	21	80
- vadesiz mevduatlar	70	99
- geri alım sözleşmeleri (repo)	19	79
	110	258

Grup ile Grup'a kredi veren banka ve finansal kurumlar arasında imzalanan sözleşme uyarınca (Not 18), Grup mevduatını kısıtlanmış ve kısıtlanmamış olmayan hesaplar olarak tanımlanmış hesaplarda tutmakla yükümlüdür. Bu hesapların açılışı, idamesi ve bu hesaplarla ve hesaplardan yapılan transferler ilgili sözleşmede belirtilmiştir. Kısıtlanmış hesaplar ana olarak; sermaye, kredi, gelir, sigorta ve tazminat, sponsor desteği ödemeleri ve diğer ilave harcamalar için kullanılmaktadır. Kısıtlı olmayan hesaplar ise; temettü dağıtımını ("Dağıtım Hesabı"), operasyon ve bakım maliyeti ödemeleri (personel giderleri, sosyal sigorta primleri, vergiler, katkı payı ödemeleri ve genel yönetim giderleri dahil olmak üzere), banka teminat mektupları ilgili ödemeler ("Ticari Enstrüman Hesabı") ve Grup'un olağan faaliyetleri dahilinde gerçekleştireceği ödemeler için kullanılmaktadır. Grup, kısıtlanmış ya da kısıtlı olmayan hesaplar dışında herhangi bir hesap bulundurmaz ve Dağıtım Hesabı ve Ticari Enstrüman Hesabı dışındaki tüm hesapları üzerinde birinci derece rehin tesis edilmesinde gerekmektedir.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri 3 aydan kısa olup, 21 TL vadeli mevduatların yıllık faiz oranları %11,1' dir (31 Aralık 2015: 80 TL %12,3 yıllık).

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla Grup'un 26 TL tutarındaki vadesiz mevduatları çeşitli bankalarda bloke edilmiş durumdadır (31 Aralık 2015: 24 TL). Blokeli tutarlar, bankalarla yapılan anlaşmalar gereği şubelerden yapılan tahsilatların 1 veya 2 gün bloke edilmesinden kaynaklanmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (Devamı)

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla geri alım sözleşmeleri, orijinal vadeleri 1-3 gün arasında değişen kısa dönem TL bakiyelerinden oluşmaktadır (31 Aralık 2015: 1-3 gün). 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla TL geri alım sözleşmelerinin efektif faiz oranı ağırlıklı ortalaması %11,80'dir (31 Aralık 2015: %11,10).

NOT 8 - İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ VE BAKİYELERİ

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerinde ilişkili şirketlerden alacak ve borç kalemleri ve dönem boyunca gerçekleştirilen önemli işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

8.1 Banka mevduat ve geri alım sözleşmeleri bakiyeleri

	<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>
Akbank T.A.Ş.	25	185

8.2 İlişkili taraf bankalarından elde edilen krediler

	<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>
Akbank T.A.Ş.	3.537	2.682

8.3 Türev finansal araçlar

Akbank T.A.Ş.

	<u>31 Aralık 2016</u>		<u>31 Aralık 2015</u>	
	<u>Varlıklar</u>	<u>Yükümlülükler</u>	<u>Varlıklar</u>	<u>Yükümlülükler</u>
ABD Doları bazlı satışlara ilişkin forward işlemleri	144	(182)	-	-
Yabancı para forward sözleşmeleri	13	-	33	-
Faiz oranı swap	-	(74)	-	(93)
Emtia swap	-	-	-	(3)
	<u>157</u>	<u>(256)</u>	<u>33</u>	<u>(96)</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ VE BAKİYELERİ (Devamı)

8.4 İlişkili taraflardan alacaklar

Ticari alacaklar:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Çimsa")	29	30
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Akçansa")	27	32
Kordsa Global End. İplik ve Kord Bezi San. ve Tic. A.Ş. ("Kordsa Global")	6	4
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Brisa")	6	6
Carrefoursa Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş. ("Carrefoursa")	5	4
Akbank T.A.Ş.	2	2
Diğer	2	4
	77	82

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibariyle, ilişkili taraflardan alacakların vadesi bir aydan kısadır.

8.5 İlişkili taraflara borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bimsa Uluslararası İş ve Bilgi Sistemleri A.Ş. ("Bimsa")	7	13
Diğer	1	1
	8	14

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ VE BAKİYELERİ (Devamı)

8.6 Satışlar

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Çimsa	117	56
Akçansa	101	56
Carrefoursa	57	43
Kordsa Global	53	38
Brisa	47	47
Akbank T.A.Ş.	31	25
Philsa Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütüncülük A.Ş.	16	15
Teknosa İç ve Dış Tic. A.Ş.	4	5
Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş.	4	3
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	3	1
Diğer	-	1
	433	290

8.7 Satın almalar ve hizmet alımları

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	3	2
Aksigorta A.Ş.	-	1
	3	3

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ VE BAKİYELERİ (Devamı)**8.8 Finansal gelir/(gider)**

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Faiz geliri		
Akbank T.A.Ş.	28	30
Faiz gideri		
Akbank T.A.Ş.	(318)	(212)
	(290)	(182)
Kur farkı gideri		
Akbank T.A.Ş.	(146)	(72)
	(436)	(254)

8.9 Diğer gelirler

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Kordsa Global	3	-
Brisa	3	-
	6	-

8.10 Diğer giderler

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Bimsa	23	4
	23	4

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 8 - İLİŞKİLİ TARAF İŞLEMLERİ VE BAKİYELERİ (Devamı)

8.11 Üst yönetime sağlanan faydalar

Üst Yönetim, Baş İcra Yöneticisi, Finans Kurulu Başkanı, Direktör ve üstü kişilerden oluşmaktadır. Üst Yönetime ödenen ya da ödenecek olan şirket çalışanlarına sağlanan hizmetler ile alakalı ücretler aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Üst yönetime sağlanan kısa dönemli faydalar	17	13
Üst yönetime sağlanan uzun dönemli faydalar	9	7
	26	20

NOT 9 – TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

Ticari alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ticari alacaklar	2.983	2.742
İlişkili taraflardan alacaklar (Not 8)	77	82
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(1.040)	(898)
	2.020	1.926

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, vadesi geçmemiş veya değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların toplamı 1.498 TL'dir (31 Aralık 2015: 1.481 TL). Elektrik satışlarında ortalama tahsilat süresi bir aydan kısadır.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, vadesi geçmiş fakat değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların toplamı 522 TL'dir (31 Aralık 2015: 445 TL). Bakiye çok sayıda resmi daire ve diğer EEDAŞ abonelerinden oluşmaktadır. Vadesi geçmiş fakat değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar ile ilgili yaşlandırma tablosu 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
3 aya kadar	416	321
3 ila 6 ay arası	95	120
6 ay ve üzeri	11	4
	522	445

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, 1.040 TL (31 Aralık 2015: 898 TL) tutarındaki ticari alacağın değer düşüklüğüne uğradığı tespit edilmiş ve bu alacaklar için karşılık ayrılmıştır. Değer düşüklüğüne uğramış ticari alacaklara ayrılması gereken karşılık tutarı belirlenirken sözü edilen faturalama ve tahsilat sisteminden alınan yaşlandırma tablosu kullanılmıştır. Grup yönetimi, geçmiş tecrübelerini dikkate alarak 180 gün ve üzeri vadesi geçmiş ticari alacakları değer düşüklüğüne uğramış ticari alacaklar olarak değerlendirmektedir. Grup yönetimi, 365 gün ve üzeri vadesi geçmiş tarımsal sulama ve devlet ticari alacakları için karşılık ayrılmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 – TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

Ticari alacaklar (devamı)

Ticari alacaklar ile ilgili ayrılan karşılığın hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
<u>Süpheli alacaklar karşılığı hareket tablosu</u>		
Açılış bakiyesi	(898)	(894)
İlaveler	(271)	(182)
Yıl içinde tahsil edilmiş tutarlar	126	178
Silinen alacaklar	3	-
Kapanış bakiyesi	(1.040)	(898)

Grup, elektrik alacaklarına ilişkin 861 TL (31 Aralık 2015: 745 TL) tutarında teminat mektubu ve 881 TL (31 Aralık 2015: 737 TL) tutarında depozito ve diğer garantileri teminat olarak almıştır.

Ticari borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Tedarikçilere borçlar (*)	1.345	1.311
İlişkili taraflara borçlar (Not 8)	8	14
Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. ("BOTAŞ")	54	82
	1.407	1.407

(*) Ticari borçlar büyük ölçüde Grup'un Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş. (TETAŞ) ve Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. (EPIAŞ)'den yaptığı elektrik alımlarından, Botaş'tan doğal gaz alımlarından ve yapılmakta olan yatırımlara ilişkin harcamalardan kaynaklanmaktadır. 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla ticari borçların vadesi bir aydan azdır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 – DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Gelir tahakkukları (*)	275	215
Verilen depozito ve teminatlar	26	24
Tahkime konu alacaklar	15	15
İletim hattı alacakları (**)	13	19
Geç ödemeye konu alacaklar	5	-
Ticari sözleşme hükümleri doğrultusunda hesaplanan tazminat gelirlerine ilişkin alacaklar	-	35
Diğer	100	43
	434	351
Eksi: Diğer alacaklar değer düşüklüğü karşılığı	(3)	(3)
	431	348

Diğer uzun vadeli alacaklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen depozito ve teminatlar (***)	163	133
İletim hattı alacakları (**)	80	88
Gelir tahakkukları (*)	34	251
Diğer	36	-
	313	472

(*) Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifesi Yönetmeliği ve diğer ilgili düzenlemelere göre, Grup'un dağıtım, iletim ve perakende hizmetleri gelir tavanına tabidir. Gerçekleşen gelir, dağıtım ve perakende hizmetleriyle ilgili faaliyet giderleri ve yatırım ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Benzer şekilde, iletim geliri tamamen Türkiye Elektrik İletim A.Ş. ("TEİAŞ") tarafından yansıtılan iletim maliyetinden oluşmaktadır. Bu düzenlemeler abonelerin tüketim düzeyine bakılmaksızın Grup'un gelirini garanti etmektedir. Grup tarafından yapılan fazla veya eksik faturalandırmalar, her yıl sonunda hesaplanmakta ve EPDK tarafından iki yıl sonra tarifeler vasıtasıyla düzeltilmektedir. Söz konusu eksik faturalandırmanın etkileri, gerçekleşen gelirin EPDK tarafından belirlenen gelir limitinin altında kaldığı durumda, Grup'un ekli konsolide finansal tablolarına gelir tahakkuku olarak yansıtılmıştır.

(**) Grup TEİAŞ adına enerji iletim hatları inşa etmekte ve işlem maliyetlerini TEİAŞ'a yansıtmaktadır. 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla, iletim hatlarının yapımı ile ilgili TEİAŞ'dan alacaklar Tufanbeyli, Hacınınoğlu, Menge, Arkun, Yamanlı, Kavşakbendi, Çambaşı ve Kandil projeleri ile ilgilidir. Enerjisa, en geç 10 yıl içerisinde ilgili tutarı aylık eşit miktarlarla tahsil edecektir.

(***) Grup, EPS için 31 Mart 2006, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ (Not:1) için 24 Temmuz 2006 tarihinden sonra abone olan müşterilerden abonelik işlemleri için TEDAŞ adına teminat almaktadır. Müşterilerden EPDK tarafından açıklanan tutarlar üzerinden alınan teminatlar söz konusu değerler üzerinden muhasebeleştirilir. Perakende şirketleri (EPS, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ) ve TEDAŞ arasında imzalanan İşletim Hakkı İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, perakende şirketleri müşterilere geri ödenen teminat tutarlarını makul değerleri ile takip etmekle yükümlü olup, alınan ve geri ödenen teminatların netini lisans süresinin sonunda TEDAŞ'a geri ödeyecektir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 – DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

Diğer kısa vadeli borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Alınan depozito ve teminatlar (*)	39	47
Ödenecek vergi ve harçlar	14	17
Diğer	153	106
	206	170

Diğer uzun vadeli borçlar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Alınan depozito ve teminatlar (*)	881	737
	881	737

(*) Grup, EPS için 31 Mart 2006, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ (Not:1) için 24 Temmuz 2006 tarihinden sonra abone olan müşterilerden abonelik işlemleri için TEDAŞ adına teminat almaktadır. Müşterilerden EPDK tarafından açıklanan tutarlar üzerinden alınan teminatlar söz konusu değerler üzerinden muhasebeleştirilir. Perakende şirketleri (EPS, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ) ve TEDAŞ arasında imzalanan İşletim Hakkı İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, perakende şirketleri müşterilere geri ödenen teminat tutarlarını makul değerleri ile takip etmekle yükümlü olup, alınan ve geri ödenen teminatların netini lisans süresinin sonunda TEDAŞ'a geri ödeyecektir.

NOT 11 – STOKLAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Sarf malzemeleri	173	131
İlk madde ve malzeme	12	5
Diğer stoklar	1	2
	186	138
Eksi: Stok değer düşüklüğü karşılığı	(4)	(4)
	182	134
	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
1 Ocak	(4)	-
Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	-	(4)
31 Aralık	(4)	(4)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 – PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER**Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler**

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Peşin ödenmiş giderler	13	13
Verilen iş avansları	5	2
Verilen stok avansları	4	6
	22	21

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Verilen sabit kıymet avansları	167	248
Diğer	-	1
	167	249

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ertelenmiş gelirler (*)	166	173
	166	173

Uzun vadeli ertelenmiş gelirler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ertelenmiş gelirler (*)	26	102
	26	102

(*) Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifesi Yönetmeliği ve diğer ilgili düzenlemelere göre, Grup'un dağıtım, iletim ve perakende hizmetleri gelir tavanına tabidir. Gerçekleşen gelir, dağıtım ve perakende hizmetleriyle ilgili faaliyet giderleri ve yatırım ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Benzer şekilde, iletim geliri tamamen Türkiye Elektrik İletim A.Ş. ("TEİAŞ") tarafından yansıtılan iletim maliyetinden oluşmaktadır. Bu düzenlemeler abonelerin tüketim düzeyine bakılmaksızın Grup'un gelirini garanti etmektedir. Grup tarafından yapılan fazla veya eksik faturalandırmalar, her yıl sonunda hesaplanmakta ve EPDK tarafından iki yıl sonra tarifeler vasıtasıyla düzeltilmektedir. Söz konusu fazla faturalandırmanın etkileri, gerçekleşen gelirin EPDK tarafından belirlenen gelir limitini aştığı durumda, Grup'un ekli konsolide finansal tablolarına ertelenmiş gelir olarak yansıtılmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 – İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN FİNANSAL VARLIKLAR

Hizmet imtiyaz sözleşmesinin koşullarına göre, Grup sözleşmenin tahmini süresi boyunca oluşabilecek tahmini nakit girişlerini bugünkü değerine indirgeyerek finansal varlık olarak muhasebeleştirilmektedir. Hizmet imtiyaz sözleşmesine göre muhasebeleştirilen finansal varlığın detayı aşağıdaki gibidir:

	Finansal varlık		Finansal varlığın bugünkü değeri	
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Bir yıl içinde	1.342	965	654	456
Bir yıldan fazla	47.611	47.464	3.640	2.565
	48.953	48.429	4.294	3.021
Gelecekteki finansal gelirler	(44.659)	(45.408)	-	-
	4.294	3.021	4.294	3.021
Kısa vadeli finansal varlıklar			654	456
Uzun vadeli finansal varlıklar			3.640	2.565
			4.294	3.021

NOT 14 – DİĞER VARLIKLAR

Diğer dönen varlıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
KDV alacakları	3	22
Diğer	1	3
	4	25

Diğer duran varlıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
KDV alacakları (*)	488	547
	488	547

(*) KDV alacakları üretim yatırımları ile ilgili olup, gelecek dönemlerde yaratılacak gelirden kaynaklanan KDV borçları ile mahsup edilecektir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 14 – DİĞER VARLIKLAR (Devamı)

Diğer kısa vadeli yükümlülükler

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek vergi ve fonlar	166	142
Diğer	5	4
	171	146

ENERJISA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – MADDİ DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2016	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	Değer düşüklüğü	Satış amaçlı elde tutulmuş varlıklara sınıflanan	Yeniden sınıflama	31 Aralık 2016
Maliyet								
Arsa ve arazi	88	-	-	-	-	-	-	88
Yeraltı ve yerüstü düzenleni	3.235	2	-	454	-	-	-	3.691
Binalar	428	-	-	550	-	-	-	978
Makine, tesis ve cihazlar	2.939	19	-	3.446	-	-	-	6.404
Yedek parçalar	20	14	-	-	-	-	-	34
Taşıtlar	41	1	-	-	-	-	-	42
Döşeme ve demirbaşlar	25	28	-	-	-	-	-	53
Özel maliyetler	2	-	-	-	-	-	-	2
Yapılmakta olan yatırımlar	4.222	703	-	(4.450)	-	-	-	475
	11.000	767						11.767
Birikmiş amortisman								
Yeraltı ve yerüstü düzenleni	177	87	-	-	-	-	-	264
Binalar	47	14	-	-	-	-	-	61
Makine, tesis ve cihazlar	967	186	-	-	-	-	-	1.153
Taşıtlar	14	6	-	-	-	-	-	20
Döşeme ve demirbaşlar	16	5	-	-	-	-	-	21
Özel maliyetler	1	-	-	-	-	-	-	1
	1.222	298						1.520
Net kayıtlı değer								
Arsa ve arazi	88							88
Yeraltı ve yerüstü düzenleni	3.058							3.427
Binalar	381							917
Makine, tesis ve cihazlar	1.972							5.251
Yedek parçalar	20							34
Taşıtlar	27							22
Döşeme ve demirbaşlar	9							32
Özel maliyetler	1							1
Yapılmakta olan yatırımlar	4.222							475
	9.778							10.247

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AIT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GECMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

	1 Ocak 2015	İliVELER	ÇIKIŞLAR	Transferler	Değer düşüklüğü (*)	Satış amaçlı elde tutulan varlıklara sunulanan	Yeniden sunulama (**)	31 Aralık 2015
Maliyet								
Arsa ve arazi	112	-	-	-	-	(23)	(1)	88
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	3.117	1	(6)	137	-	-	(14)	3.235
Binalar	437	10	(28)	9	-	-	-	428
Makine, tesis ve cihazlar	3.076	11	(18)	42	-	-	(172)	2.939
Yedek parçalar	26	-	(6)	-	-	-	-	20
Taşıt araçları	4	37	-	-	-	-	-	41
Döşeme ve demirbaşlar	22	3	-	-	-	-	-	25
Özel maliyetler	2	-	-	-	-	-	-	2
Yapılmakta olan yatırımlar	3.048	1.976	(145)	(199)	(140)	(293)	(25)	4.222
	9.844	2.038	(203)	(11)	(140)	(316)	(212)	11.000
Birikmiş amortisman								
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	129	76	(5)	-	-	-	(23)	177
Binalar	44	11	(10)	-	-	-	2	47
Makine, tesis ve cihazlar	1.048	125	(15)	-	-	-	(191)	967
Taşıt araçları	3	11	-	-	-	-	-	14
Döşeme ve demirbaşlar	13	3	-	-	-	-	-	16
Özel maliyetler	1	-	-	-	-	-	-	1
	1.238	226	(30)	-	-	-	(212)	1.222
Net kayıtlı değer								
Arsa ve arazi	112							88
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	2.988							3.058
Binalar	393							381
Makine, tesis ve cihazlar	2.028							1.972
Yedek parçalar	26							20
Taşıt araçları	1							27
Döşeme ve demirbaşlar	9							9
Özel maliyetler	1							1
Yapılmakta olan yatırımlar	3.048							4.222
	8.606							9.778

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

(*) Türkiye Muhasebe Standartları Varlıklarda Değer Düşüklüğü'ne (TMS 36) göre, Grup 2015 yılında, "Satışa Hazır Varlıklar"a sınıfladığı Murat Nehri santrali için 191 TL değer düşüklüğü belirlemiştir. Bu rakamın 51 TL'si maddi olmayan duran varlıklar altında gösterilmiştir (Not 16).

(**) TFRS kapsamında yapılan tüm düzeltme ve sınıflamaların SAP yazılımına transfer edilmesiyle beraber, maliyet ve birikmiş amortisman arasında olan ve net defter değerini etkilemeyen geçişmeler düzeltilmiştir.

Cari dönem amortisman giderinin 285 TL'si satılan malın maliyetine, 13 TL'si faaliyet giderlerine dahil edilmiştir (31 Aralık 2015: sırasıyla 210 TL ve 16 TL).

13 Haziran 2008 tarihinde imzalanan finansman paketi kapsamında maddi duran varlıkları, teminat olarak gösterilmiştir.

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 itibarıyla aktifleştirilen borçlanma maliyetleri sırasıyla (218) TL (faiz gideri: (55) TL, kur farkı gideri (163) TL) ve (451) TL (faiz gideri: (90) TL, kur farkı gideri: (361)TL)'dir (Not 30).

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Ünvanlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	1 Ocak 2016	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	Değer düşüklüğü (*)	Yeniden sınıflama (**)	31 Aralık 2016
Maliyet							
Lisanslar	800	1	-	-	-	-	801
Haklar	1.656	1	-	-	-	-	1.657
Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri	4.391	-	-	-	-	-	4.391
Şerefye	2.730	-	-	-	-	-	2.730
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	25	35	-	-	-	-	60
	9.602	37	-	-	-	-	9.639
Birikmiş iffa payları							
Lisanslar	34	15	-	-	-	-	49
Haklar	168	57	-	-	-	-	225
Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri	547	152	-	-	-	-	699
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	8	4	-	-	-	-	12
	757	228	-	-	-	-	985
Net defter değeri							
Lisanslar	766						752
Haklar	1.488						1.432
Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri	3.844						3.692
Şerefye	2.730						2.730
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	17						48
	8.845						8.654

ENERJISA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AIT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – MADDE OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

	1 Ocak 2015	İlaveler	Çıkışlar	Transferler	Değer düşüklüğü (*)	Yeniden sınıflama (**)	31 Aralık 2015
Maliyet							
Lisanslar	817	12	(2)	-	(51)	24	800
Haklar	1.681	1	(15)	-	-	(11)	1.656
Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri	4.391	-	-	-	-	-	4.391
Şerhfiye	2.730	-	-	-	-	-	2.730
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	8	5	-	11	-	1	25
	9.627	18	(17)	11	(51)	14	9.602
Birikmiş iffa payları							
Lisanslar	16	14	(2)	-	-	6	34
Haklar	118	57	(14)	-	-	7	168
Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri	395	152	-	-	-	-	547
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	5	2	-	-	-	1	8
	534	225	(16)	-	-	14	757
Net defter değeri							
Lisanslar	801						766
Haklar	1.563						1.488
Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri	3.996						3.844
Şerhfiye	2.730						2.730
Diğer maddi olmayan duran varlıklar	3						17
	9.093						8.845

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

(*) Türkiye Muhasebe Standartları Varlıklarda Değer Düşüklüğü'ne (TMS 36) göre, Grup 2015 yılında, "Satışa Hazır Varlıklar"a sınıfladığı Murat Nehri santrali için 191 TL değer düşüklüğü belirlemiştir. Bu rakamın 140 TL'si maddi duran varlıklar altında gösterilmiştir (Dipnot 15).

(**) TFRS kapsamında yapılan tüm düzeltme ve sınıflamaların SAP yazılımına transfer edilmesiyle beraber, maliyet ve birikmiş amortisman arasında olan ve net defter değerini etkilemeyen geçişmeler düzeltilmiştir.

Cari dönem itfa payı giderinin 15 TL'si satılan malın maliyetine, 213 TL'si faaliyet giderlerine dahil edilmiştir (31 Aralık 2015: sırasıyla 14 TL ve 211 TL).

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile işletme hakkı devri, işletme birleşmesi sırasında TFRS 3'e göre ayrı ayrı muhasebeleştirilmiştir.

31 Mart 2006'da BEDAŞ, 24 Temmuz 2006'da AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAS; TEDAŞ ile İHD Sözleşmesi'ni imzalamıştır. İHD Sözleşmesi'ne uygun olarak, TEDAŞ dağıtım sisteminin işletme hakkını, dağıtım sistemi tesislerini, dağıtım sistemi için gerekli olan tüm taşınır ve taşınmazları 2036 yılı sonuna kadar BEDAŞ'a, 2042 yılı sonuna kadar AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAS'a devretmiştir. Gelecekteki nakit akışlarının tahmini tutarları üzerinden İHD'nin net gerçekleşebilir değeri belirlenmiştir. Söz konusu bedelden TFRS Yorum 12 (Not 13)'e göre finansal varlık olarak kaydedilen tutardan sonra kalan bakiye TFRS 3'e göre maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleştirilmiştir.

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkilerinin belirlenmesinde, farklı müşteri grupları ile olan ilişkiler belirlenmiş ve Grup yönetimi tarafından perakende satış müşterilerinin gerçeğe uygun değeri tahmin edilmiştir.

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile İHD'nin itfası, 25- 30 yıllık bir aralıkta, sabit oranlı amortisman yöntemine göre hesaplanarak, faaliyet giderleri altında gösterilir.

Şerefiye, Grup'un nakit üreten birimleri (özelleştirmelere ile satın alınan dağıtım bölgeleri) arasında dağıtılır. Şerefiyenin bölge düzeyinde dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Toroslar Bölgesi	1.104	1.104
Ayedaş Bölgesi	893	893
Başkent Bölgesi	733	733
	2.730	2.730

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 17 - TÜREV FİNANSAL ARAÇLAR

Grup, banka kredileri, olasılığı yüksek ABD Doları bazlı satışları ve hammadde alımlarına ilişkin, bankalarla, faiz ve kur riskini azaltmak için ileri vadeli sözleşmeler yapmıştır. Sözleşmelerin 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 itibarıyla detayları ve makul değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Varlıklar	Yükümlülükler	Varlıklar	Yükümlülükler
ABD Doları bazlı satışlara ilişkin yabancı para forward işlemleri	356	(464)	-	-
Yabancı para forward işlemleri	184	-	131	-
Çapraz kur swap	40	-	15	-
Faiz oranı swap	-	(164)	-	(206)
Emtia swap	-	-	-	(3)
	580	(628)	146	(209)
Kısa vadeli	184	-	131	(3)
Uzun vadeli	396	(628)	15	(206)
	580	(628)	146	(209)

Sözleşmeye göre, swap işleminin % 45'lik kısmı Grup'un ilişkili taraf bankası, Akbank T.A.Ş. ile yapılmıştır.

Türev finansal araçların makul değerlerinin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
1 Ocak	(63)	(301)
Kar veya zarar tablosunda gelir / (gider) yazılan	325	190
Diğer kapsamlı gelir tablosuna gelir yazılan	(310)	48
31 Aralık	(48)	(63)

ENERJISA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 - BORÇLANMALAR

	Yıllık ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı					
	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015		Orijinal para tutarı	
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kısa vadeli borçlanmalar:						
-TL borçlanmalar	%12,03	%11,76	1.875	903	1.875	903
					1.875	903
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları:						
-Avro borçlanmalar	%4,35	%4,64	336	275	1.247	874
-TL borçlanmalar	%12,40	%11,84	1.566	1.026	1.566	1.026
					2.813	1.900
Uzun vadeli borçlanmalar:						
-Avro borçlanmalar	%3,83	%4,03	1.513	1.740	5.614	5.529
-TL borçlanmalar	%12,47	%11,96	3.371	3.082	3.371	3.082
					8.985	8.611

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 – BORÇLANMALAR (Devamı)

Uzun vadeli banka kredilerinin 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 itibariyle geri ödeme planları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
1-2 yıl arasında ödenecek	4.054	3.969
2-3 yıl arasında ödenecek	1.607	1.035
3-4 yıl arasında ödenecek	1.029	1.080
4-5 yıl arasında ödenecek	933	886
5 yıl ve üzeri ödenecek	1.362	1.641
	8.985	8.611

Yönetim kredilerin kayıtlı değerlerinin makul değerlerine denk olduğu kanısındadır.

Diğer finansal yükümlülükler:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Diğer kısa vadeli finansal yükümlülükler	25	21
Diğer uzun vadeli finansal yükümlülükler	245	232
	270	253

Diğer kısa vadeli yükümlülüklerin ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
1 yıl içerisinde ödenecek	25	21
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	26	21
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	26	22
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	27	22
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	33	23
5 yıl ve daha uzun vadeli	133	144
	270	253

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 – BORÇLANMALAR (Devamı)

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 itibarıyla, kısa ve uzun vadeli yükümlülüklerin döviz tutarı detayları aşağıdaki gibidir:

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2016	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
Avro	%4,70	25	245
		25	245

Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	31 Aralık 2015	
		Kısa vadeli	Uzun vadeli
Avro	%4,70	21	232
		21	232

Diğer finansal yükümlülükler yatırım harcamaları için TEDAŞ'a olan Avro borçları kapsar.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası (“TL”) olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 19 – KARŞILIKLAR

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Dava karşılığı ⁽¹⁾	189	152
Su kullanım bedeli karşılığı	78	72
Performans bedeli karşılığı ⁽²⁾	6	4
Diğer karşılıklar	1	2
	274	230

⁽¹⁾ Dava karşılıkları hukuki ihtilaflarla ilgili olası nakit çıkışlarıdır. 31 Aralık 2016 itibarıyla, dava karşılıkları tutarı Grup yönetimi tarafından, %50’den fazla olasılıkla Grup’un aleyhine sonuçlanacak davalar değerlendirilerek belirlenmiştir.

⁽²⁾ 13 Haziran 2008 tarihinde imzalanan kredi sözleşmesi kapsamında ödenecek performans bedeli tutarından oluşmaktadır.

Grup, katlanmış olduğu kayıp ve kaçak maliyetlerini Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu’nun (“EPDK”) belirlemiş olduğu tarife doğrultusunda tüketicilere yansıtmaktadır. Tüketicilerin; haksız olarak alındığı gerekçesiyle, bu bedellerin iadesi yönünde açtığı bazı davalara ilişkin olarak, yerel mahkemeler ve tüketici hakem heyetleri tarafından leyhte ve aleyhte verilen kararlar mevcuttur. Danıştay 13. Dairesi, EPDK’nın yetki kanunu çerçevesinde aldığı kararların iptali ve yürütmesinin durdurulması talepli başvurularda, yürütmenin durdurulması taleplerini reddetmiştir. Dağıtım şirketleri, aleyhlerine sonuçlanan kararlara karşı Anayasa Mahkemesi’ne bireysel başvuru yapabilme haklarına haizdir. EPDK dağıtım şirketlerine kayıp kaçak bedellerine ilişkin uygulamanın devam ettirilmesine yönelik gerekçeli talimatlarını yinelemiştir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından oluşturulan ve rapor tarihi itibarıyla taslak durumda olan yasa tasarısı, elektrik tarifelerinin oluşturulmasına ilişkin yetkili mercii EPDK olarak tanımlamaktadır. Dolayısıyla, tasarının bu haliyle yasalaşmış olması durumunda kayıp kaçak bedellerine ilişkin devam eden davalarda “karar verilmesine yer olmadığına” ilişkin karar verilmesi beklenmektedir. Rapor tarihi itibarıyla, Grup aleyhine bu konuda açılmış olan davaların toplam tutarı 176 TL’dir. Bununla birlikte, dağıtım bölgelerinde faaliyet gösteren toptan satış şirketlerine aynı konuda açılan ve kaybedilmeleri halinde görevli dağıtım şirketlerine rücu edilebilecek davalar mevcuttur. Konu ile ilgili hukuki süreç üzerindeki belirsizlik, rapor tarihi itibarıyla devam etmekle birlikte, bu davalara ilişkin olası kayıpların fiyat mekanizması içinde telafi edileceği beklenmektedir. Bu sebeple, Grup konsolide finansal tablolarda konu ile ilgili herhangi bir karşılık ayırmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 19 – KARŞILIKLAR (Devamı)

Borç karşılıklarının yıl içerisindeki hareketleri aşağıdaki şekilde analiz edilebilir:

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
1 Ocak	230	201
Cari yılda ödenen	(74)	(63)
Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	118	92
31 Aralık	274	230

NOT 20 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Personel primleri karşılığı	21	17
Kullanılmamış izin karşılığı	19	17
Yabancı çalışan giderleri karşılığı	1	1
	41	35

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Kıdem tazminatı karşılığı	60	63
	60	63

Türk İş Kanunu'na göre, Grup bir senesini doldurmuş olan ve ilişkisi kesilen veya emekli olan 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan (kadınlar için 58 yaşında, erkekler için 60 yaşında), askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir. 23 Mayıs 2002'deki mevzuat değişikliğinden sonra emeklilikten önceki hizmet süresine ilişkin bazı geçiş süreci maddeleri çıkartılmıştır. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 4.297,21 TL (tam TL) 'dir (2015: 3.828,37 TL (tam TL)).

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gerekecek muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19 "Çalışanlara Sağlanan Faydalar", kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	2016	2015
İskonto oranı (%)	4,02	3,26
Emeklilik olasılığının tahmini için devir hızı oranı (%)	94,56	92,53

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 20 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALARA İLİŞKİN KARŞILIKLAR VE ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR KAPSAMINDA BORÇLAR (Devamı)

Temel varsayım, her yıllık hizmet için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. İsteğe bağlı işten ayrılma oranları da 0-15 yıl çalışanlar için %5,44, 16 ve üzeri yıl çalışanlar için %0 olarak dikkate alınmıştır. Kıdem tazminatı tavanı yılda bir ayarlandığı için, Grup'un kıdem tazminatı karşılığı 1 Ocak 2017 tarihinden itibaren geçerli olan 4.426,16 TL (tam TL)(1 Ocak 2016: 4.092,53 TL (tam TL)) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Açılış bakiyesi	63	42
Hizmet maliyeti	20	15
Faiz maliyeti	2	2
Aktüeryal (kazanç) / kayıp	(5)	14
Yıl içinde ödenen	(20)	(10)
Kapanış bakiyesi	60	63

Personel primleri, kullanılmamış izin ve yabancı çalışan giderleri karşılıklarının yıl içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
1 Ocak	35	30
Cari yılda ödenen	(19)	(3)
Maddi duran varlıklar üzerinde aktifleştirilen	-	2
Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	25	6
31 Aralık	41	35

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Ödenecek sosyal sigorta primleri	28	14
Personele borçlar	16	5
	44	19

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

<u>Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar</u>	<u>31 Aralık 2016</u>	<u>31 Aralık 2015</u>
Peşin ödenmiş vergi ve fonlar	7	9
	<u>7</u>	<u>9</u>
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
<u>Cari dönem vergi yükümlülüğü</u>		
Ödenecek kurumlar vergisi	107	99
Eksi: Peşin ödenen vergiler	(101)	(90)
	<u>6</u>	<u>9</u>

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır. Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple bu konsolide finansal tablolara yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar vergisi ticari kazancın tespitinde gider yazılan ancak vergi matrahından indirilemeyen giderlerin geri eklenmesi ve yerleşik şirketlerden alınan kar payları, vergiden istisna diğer kazançlar ve kullanılan yatırım indirimleri düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirililmektedir. 2016 yılı kurum kazançlarının geçici vergi dönemleri itibarıyla vergilendirilmesi aşamasında kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %20’dir (31 Aralık 2015: %20). Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kardan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan karlardan düşülemez.

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı %20’dir. Ancak, teşvik belgesine bağlı yatırımlar için indirimli kurumlar vergisi uygulaması mevcuttur.

Yatırım Teşvik Sistemi’nde indirimli kurumlar vergisinin hesaplanmasında önem taşıyan iki unsur yatırıma katkı oranı ve vergi indirimi oranıdır. İndirimli gelir ve Kurumlar Vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların devletçe karşılanacak tutarına yatırım katkı tutarı, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak orana ise yatırım katkı oranı denmektedir. Yatırımlardan sağlanan kazançta uygulanacak vergi oranları ile yatırıma katkı oranları, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Kurumlar Vergisi (Devamı)

Tufanbeyli Termik Santrali'nin teşvik belgesinde yer alan vergi indirimi oranı %80, yatırıma katkı oranı ise %50'dir. Böylece indirimli kurumlar vergisi oranı %4 $[0,20-(0,20*0,80)]$ olarak hesaplanmaktadır. Bu indirimli orandan yatırıma katkı oranına ulaşmaya kadar (toplam yatırım tutarının %50'si) yararlanılabilecektir.

Bu teşvik sayesinde Tufanbeyli Termik Santrali'nden elde edilen gelirlere uygulanacak indirimli kurumlar vergisi oranı %4'tür. Ancak, bu teşvikten yararlanabilmek için Tufanbeyli Santrali'nden kar elde edilmesi gerekmektedir. Zarar edilmesi durumunda indirimli kurumlar vergisi teşvikinden faydalanılamayacaktır.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kar payı elde eden ve bu kar paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kar payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Bu oran, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla %15 olarak uygulanmaktadır (31 Aralık 2015: %15). Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kar payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

Yatırım İndirimi Uygulaması

2006 yılında tamamıyla ortadan kaldırılan yatırım indirimi istisnası önceki yıllardan devreden hakları olan Şirketler için devam etmektedir.

Bu kapsamda gelir vergisi kanununda düzenlenen iki farklı yatırım indirimi uygulaması vardır.

a) Gelir Vergisi Kanununun mülga 19'uncu maddesi kapsamındaki yatırım indirimine hak kazanan şirketler %20 kurumlar vergisi ödememekte ancak faydalandıkları yatırım indirimi tutarı üzerinden % 19,8 oranında stopaj ödemekle yükümlüdürler (Nisan 2003 e kadar teşvik kapsamında yapılan yatırımlar).

b) Gelir Vergisi Kanununun geçici 69. Maddesi kapsamında yatırım indirimine hak kazanan şirketler ise %20 kurumlar vergisi ödememekte aynı zamanda herhangi bir stopaj yükümlülüğü de doğmamaktadır (Mayıs 2003 – Mart 2006 arasında teşvik kapsamında yapılan yatırımlar).

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Tufanbeyli Santrali için Yatırım İndirimi İstisnası

Grup yatırım teşvik belgesini 24 Şubat 2012 tarihinde Ekonomi Bakanlığı'ndan temin etmiş olup, Bakanlık tarafından sağlanan ilave teşviklerle 25 Şubat 2015 tarihinde yatırım teşvik revize belgesini almıştır.

Düzenlemelere göre, madenlerin elektrik üretiminde girdi olarak kullanılması ile sağlanan çeşitli faydalar bulunmaktadır. Bu faydalar aşağıdaki şekilde özetlenebilir :

- 1- Yatırım indiriminin %50'sinin, Tufanbeyli Santrali'nin yıllık net karına uygulanacak vergi oranının azaltılması yoluyla geri ödenmesi (%4)
- 2- Sigorta primi işveren hissesi desteği,
- 3- Faiz desteği,
- 4- KDV istisnası,
- 5- Gümrük Vergisi muafiyeti

Yukarıda 1. maddede bahsedilen yatırım indirimi istisnası 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 900 TL'dir. Fakat, 2017 yılında Grup, ilgili devlet kurumuna başvurarak finansal giderlerini toplam yatırım harcama tutarına dahil ederek bu istisnayı yaklaşık 1.300 TL'ye kadar artırmayı planlamaktadır. Bu tutarın 25 - 30 yıl içinde kullanılması öngörülmektedir ve her sene sonu kullanılmadan kalan tutar yıllık enflasyon oranı uygulanarak endekslemeye tabidir. Grup, 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 96,6 TL'yi gelecekte kullanabileceği ertelenmiş vergi alacağı olarak muhasebeleştirmiştir (31 Aralık 2015: 124 TL).

Grup'un kar veya zarar tablosundaki vergi gideri aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
- Cari vergi	(148)	(98)
- Ertelenmiş vergi	(92)	(50)
	(240)	(148)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Vergi karşılığının mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2016	1 Ocak - 31 Aralık 2015
Vergi öncesi kar (%20)	845	432
Vergi öncesi (zarar) (%4)	(311)	-
Vergi öncesi kar	534	432
%20 vergi oranına tabi	(169)	(86)
%4 vergi oranına tabi	12	-
%4'e tabi geçmiş yıl mali zararı	(13)	-
Kanunen kabul edilmeyen giderlerin etkisi (%20)	(15)	(4)
Ertelenmiş vergi varlığı olarak muhasebeleştirilmeyen kullanılmayan vergi zararları	(23)	(33)
Yatırım indirimi etkisi	(28)	(15)
Sermaye artırımını teşviği	4	-
Diğer	(8)	(10)
Kar veya zarar tablosundaki vergi gideri	(240)	(148)

Ertelenmiş Vergiler

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TMS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebelemektedir.

Gelecek dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri için Tufanbeyli santrali geçici farkları hariç 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla uygulanan oran %20'dir (31 Aralık 2015: %20). Tufanbeyli santrali için gelecek dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar için uygulanan oran teşvik kapsamında %4 olarak belirlenmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)**Ertelenmiş Vergiler (Devamı)**

31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihleri itibarıyla toplam geçici farklar ve yasallaşmış vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenen vergi varlıkları / (yükümlülükleri) aşağıdaki gibidir:

	Toplam geçici farklar		Ertelenen vergi varlığı / (yükümlülüğü)	
	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
%20 vergi oranına tabi				
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	4.698	3.493	940	699
Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile işletme hakkı devrinden kaynaklanan farklar	(5.135)	(5.342)	(1.027)	(1.068)
Hizmet imtiyaz sözleşmesinden kaynaklanan farklar	(4.103)	(2.825)	(821)	(565)
İndirilebilir mali zararlar	566	778	113	156
Türev finansal araçlar	48	63	10	13
Kıdem tazminatı karşılığı	60	63	12	13
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	32	32	6	6
Stok değer düşüklüğü	4	4	1	1
Doğalgaz santralleri değer düşüklüğü	195	195	39	39
Yatırım indirimi	577	707	115	141
Dava karşılığı	190	153	38	31
Diğer farklar	(123)	(92)	(24)	(18)
Ertelenen vergi yükümlülüğü-net	(2.991)	(2.771)	(598)	(552)
%4 vergi oranına tabi				
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	386	-	15	-
Çalışanlara sağlanan faydalar	2	-	-	-
Ertelenen vergi yükümlülüğü-net	(2.603)	(2.771)	(583)	(552)
Ertelenmiş vergi varlığı			444	516
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü			(1.027)	(1.068)
Ertelenen vergi yükümlülüğü-net			(583)	(552)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Ertelenmiş Vergiler (Devamı)

Ertelenen vergi varlıkları sadece gelecek dönemlerde yeterli vergilendirilebilir karın oluşmasının muhtemel olması durumunda muhasebeleştirilebilir. Vergi avantajının muhtemel olduğu durumda, geçmiş yıl zararları ve yatırım indirimi istisnalarından ertelenen vergi varlığı hesaplanır.

Grup, yapılan tahminler çerçevesinde gelecek dönemlerde yeterli düzeyde vergilendirilebilir gelir elde etmenin muhtemel olduğu ve söz konusu varlıkların kullanılabilmesi görüşü çerçevesinde 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla 566 TL tutarındaki geçmiş yıl zararları üzerinden 113 TL ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2015:156 TL). Grup 577 TL yatırım indirimi üzerinden 115 TL ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2015:141 TL). Grup'un, satış amaçlı elde tutulan varlıklara sınıfladığı ertelenmiş vergi yükümlülüğü bulunmamaktadır (31 Aralık 2015: Murat Nehri'nin 162 TL tutarındaki geçici farkları üzerinden 32 TL tutarındaki ertelenmiş vergi yükümlülüğünü satış amaçlı elde tutulan varlıklara sınıflanmıştır).

Ertelenmiş vergi aktifi ayrılan geçmiş yıl zararlarının kullanım hakkının sona erecekleri yıllar aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık</u> <u>2016</u>	<u>31 Aralık</u> <u>2015</u>
2 yıl içerisinde	90	178
3 yıl içerisinde	324	368
4 yıl içerisinde	72	160
5 yıl içerisinde	80	72
	<u>566</u>	<u>778</u>

Ertelenen vergilerde yıl içerisindeki hareketler aşağıdaki gibidir:

	<u>31 Aralık</u> <u>2016</u>	<u>31 Aralık</u> <u>2015</u>
Ertelenen vergi yükümlülüğü, net		
1 Ocak	(552)	(496)
Kar veya zarar tablosuyla ilişkilendirilen	(92)	(50)
Diğer kapsamlı gelirlerle ilişkilendirilen	61	(6)
31 Aralık	(583)	(552)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 - SERMAYE

Grup'un 31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla onaylanmış sermayesi nominal değeri 1 Kr olan 959.068.542.000 adet (31 Aralık 2015: 959.068.542.000) hisseden oluşmaktadır.

Şirket'in 31 Aralık 2016 ve 31 Aralık 2015 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

Hissedarlar	31 Aralık 2016		31 Aralık 2015	
	Pay (%)	TL	Pay (%)	TL
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	50,00	4.795	50,00	4.795
DD Turkey Holdings S.A.R.L. (E.ON)	50,00	4.795	50,00	4.795
		9.590		9.590
Sermaye düzeltme farkları		(33)		(33)
Toplam ödenmiş sermaye		9.557		9.557

Paylara ilişkin primler

Konsolide finansal tablolarda sunulan hisse senedi ihraç primleri Grup'un kurulmasını takiben sermaye arttırmaları sırasında nominal değerinin üzerinde pay ihraç ederek elde edilen gelirlerden oluşmaktadır.

NOT 23 - GEÇMİŞ YILLAR (ZARARLARI) / KARLARI VE KARDAN AYRILAN KISITLANMIŞ YEDEKLER

Yasal finansal tablolardaki geçmiş yıl (zararları) / karları, aşağıda açıklanan yasal yedek gereklilikleri dahilinde dağıtılabilir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Şirket'in yasal finansal tablolardaki geçmiş yıl zararları ve özel yedekleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Özel yedekler	94	94
Geçmiş yıl zararları	(52)	(49)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 - KAPSAMLI GELİR KALEMLERİNİN VERGİ ETKİLERİ

	31 Aralık 2016			31 Aralık 2015		
	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri	Vergi ile netleştirilmiş tutar	Vergi öncesi tutar	Vergi gideri	Vergi ile netleştirilmiş tutar
Türev finansal araçlar	(310)	62	(248)	48	(9)	39
Aktüeryal kazanç / (kayıp)	5	(1)	4	(14)	3	(11)
			<u>(244)</u>			<u>28</u>

NOT 25 - NET SATIŞLAR

	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Elektrik satışı ve diğer hizmet gelirleri	9.276	10.481
Dağıtım gelirleri	2.704	938
Hizmet imtiyaz sözleşmelerinden finansal gelirler	610	311
Gaz satışları	30	-
Buhar satışları	23	25
Diğer satışlar	3	110
	<u>12.646</u>	<u>11.865</u>
Eksi: Duran varlıkların maliyetinden düşülen elektrik satışı	(81)	-
	<u>12.565</u>	<u>11.865</u>

NOT 26 - SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak-31 Aralık 2016	1 Ocak-31 Aralık 2015
Satılan ticari malın maliyeti	(7.184)	(7.649)
İlk madde ve malzeme kullanımları	(807)	(607)
Sistem kullanım bedeli giderleri	(798)	(569)
Amortisman ve itfa payları (Not 15-16)	(300)	(225)
Diğer	(243)	(215)
	<u>(9.332)</u>	<u>(9.265)</u>

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FAALİYET GİDERLERİ

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Personel giderleri	(411)	(351)
Danışmanlık hizmetleri	(318)	(253)
Amortisman ve itfa payları (Not 15-16)	(226)	(226)
Malzeme giderleri	(94)	(76)
Kira giderleri	(31)	(22)
Vergiler ve harçlar	(28)	(27)
İletişim giderleri	(23)	(19)
Güvenlik giderleri	(22)	(21)
Sigorta giderleri	(15)	(20)
Bakım onarım giderleri	(14)	(20)
Ulaşım ve seyahat giderleri	(12)	(10)
Diğer	(100)	(87)
	(1.294)	(1.132)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER (GİDER) / GELİR

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Esas faaliyetlerden diğer gelirler:		
Ceza ve tazminat gelirleri	361	-
Vadesi geçen elektrik alacaklarından elde edilen faiz geliri	78	92
Dava karşılık gelirleri	39	-
Borçlanma kaynaklı olmayan kur farkı gelirleri	32	46
Gelir tavanı düzenlemesiyle ilgili faiz geliri - net	19	2
Kaçak elektrik cezaları	15	18
Türev işlemlerden gelirler (*)	3	3
Silinmiş olan alacakların tahsilatı	3	5
Sigorta hasar geliri	2	1
Diğer	17	15
	569	182
Eksi: Duran varlıkların maliyetinden düşülen tazminat ve ceza gelirleri	(94)	-
	475	182
Esas faaliyetlerden diğer giderler:		
Şüpheli ve diğer alacaklar değer düşüklüğü karşılığı	(145)	(4)
Dava karşılık giderleri	(76)	(7)
Borçlanma kaynaklı olmayan kur farkı giderleri	(57)	(28)
Tazminat ve ceza giderleri	(44)	(6)
Depozito ve teminatlar makul değer farkları	(40)	(36)
Ticari sözleşme hükümleri doğrultusunda hesaplanan tazminat alacağı	(35)	-
Türev işlemlerden giderler (*)	(17)	(6)
Yardım ve bağışlar	(12)	(15)
Emtia swap makul değer değişimi	-	(3)
Diğer	-	(14)
	(426)	(119)

(*)Türev işlemlerden kaynaklanan gelir / (giderler) Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası ve organize olmayan piyasalarda Enerjisa Enerji Üretim A.Ş. ve kendi adına gerçekleştirdiği elektrik ticaret anlaşmalarından dolayı alınan veya ödenen tutarlardan kaynaklanan gelir veya giderlerden oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 29 – YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER / (GİDERLER)

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Yatırım faaliyetlerinden gelirler:		
Bağlı ortaklık satışından elde edilen gelirler (Not 32)	-	131
Maddi duran varlık satışından elde edilen gelir	-	3
	-	134
Yatırım faaliyetlerinden giderler:		
Satış amaçlı elde tutulan varlıklara ilişkin değer düşüklüğü (Not 31)	-	(191)
	-	(191)

NOT 30 - FİNANSMAN GELİRLERİ / (GİDERLERİ), NET

	1 Ocak- 31 Aralık 2016	1 Ocak- 31 Aralık 2015
Finansman gelirleri:		
Faiz geliri	58	59
	58	59
Finansman giderleri:		
Faiz gideri	(1.064)	(941)
Kur farkı giderleri	(636)	(590)
Banka komisyon giderleri	(30)	(21)
	(1.730)	(1.552)
Eksi: Duran varlıkların maliyetine dahil edilen tutar	218	451
	(1.512)	(1.101)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 31 – SATIŞ AMAÇLI ELDE TUTULAN VARLIKLAR

31 Aralık 2015 tarihinde, yönetim bağlı ortaklığını (Murat Nehri) elden çıkarma kararı almıştır. Bu konuyla ilgilenen birçok şirket ile görüşmeler yapılmıştır. On iki ay içinde satılması beklenen varlıklar ve yükümlülükler, satılmak üzere elde tutulan olarak sınıflandırılmış ve konsolide finansal durum tablosunda ayrı olarak gösterilmiştir

Grup, satıştan elde edilen gelirin ilgili varlığın ve yükümlülüğün defter değerini aşması beklenmediğinden, satılmak üzere elde tutulan söz konusu faaliyetler için 2015 yılında 191 TL değer düşüklüğü kayda almıştır.

Başlıca varlık ve yükümlülükleri oluşturan ve satılmak üzere elde tutulan olarak sınıflandırılan elden çıkarılacak gruba ilişkin ayrıntılar aşağıda verilmiştir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	347	316
Diğer varlıklar	1	1
Diğer duran varlıklar	61	51
Satış amaçlı sınıflandırılan toplam varlıklar	409	368
Ticari borçlar	4	2
Satış amaçlı sınıflandırılan varlık gruplarına ilişkin toplam yükümlülükler	4	2
Elden çıkarılması planlanan Grup'a ait net varlıklar	405	366

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 32 – BAĞLI ORTAKLIK SATIŞI

Grup'un, kısmi bölünme planının bir parçası olarak, 2 bağlı ortaklığı (Birkapılı ve Gazipaşa), 10 Aralık 2014 tarihi itibari ile Grup'tan ayrılmış ve finansal tablolarda satış amaçlı elde tutulan varlıklar olarak sunulmuşlardır. Bahsi geçen bu bağlı ortaklar 13 Şubat 2015 tarihi itibariyle satılmıştır.

Başlıca varlık ve yükümlülükleri oluşturan ve satılmak üzere elde tutulan olarak sınıflandırılan elden çıkarılacak gruba ilişkin ayrıntılar aşağıda verilmiştir:

a) Birkapılı

	13 Şubat 2015
Satılan varlıkların net kayıtlı değeri	
Dönen varlıklar	1
Ticari alacaklar	1
Duran varlıklar	13
Maddi duran varlıklar	13
Elden çıkarılan net varlık	14
Nakit olarak ödenen tutar	95
Toplam nakit olarak ödenen tutar	95
Bağlı ortaklık satış karı	81

b) Gazipaşa

	13 Şubat 2015
Satılan varlıkların net kayıtlı değeri	
Dönen varlıklar	2
Ticari alacaklar	1
Stoklar	1
Duran varlıklar	37
Maddi duran varlıklar	35
Maddi olmayan duran varlıklar	1
Diğer duran varlıklar	1
Uzun vadeli yükümlülükler	2
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	2
Elden çıkarılan net varlık	37
Nakit olarak ödenen tutar	87
Toplam nakit olarak ödenen tutar	87
Bağlı ortaklık satış karı	50

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 33 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

			31 Aralık 2016	
	Para birimi	Orijinal para tutarı	Tutarı TL	
Alınan teminat mektupları	Avro	89	330	
	TL	572	572	
	ABD Doları	3	11	
	SEK	2	1	
			914	
Verilen teminat mektupları	TL	2.245	2.245	
	ABD Doları	123	433	
	Avro	1	4	
			2.682	
			31 Aralık 2015	
	Para birimi	Orijinal para tutarı	Tutarı TL	
Alınan teminat mektupları	Avro	224	712	
	TL	567	567	
	ABD Doları	4	11	
			1.290	
Verilen teminat mektupları	TL	3.668	3.668	
	ABD Doları	120	348	
			4.016	

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 33 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

ESA:

Grup, kredi alınması ile ilgili çeşitli kredi sözleşmeleri imzalamıştır (Not 18) ve kullanılan kredilerle ilgili Grup'un karşılaması gereken finansal taahhütler aşağıdaki gibidir:

- Borç/Özkaynak oranı kredi süresi boyunca 60:40 oranının üstünde olmamalı
- Net Borç/FAVÖK 4,0:1 oranının üstünde olmamalı, (en erken Sponsor Destek bitiş tarihinde)(*)
- Borç Karşılama oranı ardışık iki faiz ödeme tarihlerinden herhangi birinde 1,1:1 oranından az olmamalı (en erken Sponsor Destek bitiş tarihinde) (*)

(*) Sponsor Destek bitiş tarihi, bütün finanse edilen projelerin tamamlanmasını takip eden 3 yıldan sonra ve mali tabloların teslim edildiği tarihi ifade eder.

31 Aralık 2016 tarihi itibarıyla hesaplanan söz konusu oranlar aşağıdaki gibidir:

Borç/Özkaynak oranı: 60:40

Net Borç/FAVÖK: 6,89:1 (31 Aralık 2016 itibarıyla yürürlüğe girmemiştir)

Borç Karşılama oranı: 1,17:1 (31 Aralık 2016 itibarıyla yürürlüğe girmemiştir)

Ayrıca, imzalanan finansman paketinin Müşterek Hükümler Sözleşmesi (Common Terms Agreements "CTA") ve bu sözleşme tahtında imzalanan teminat sözleşmeleri kapsamında, Grup'un varlıkları CTA'de öngörülen teminat rejimi çerçevesinde kredi verenler lehine aşağıdaki şekilde teminat kalemleri kapsamına alınmıştır:

- Taşınmazlar: bütün taşınmazlar, tesis alanları ve mütemmim cüz ve müstemilat ipotek altına alınmıştır,
- Defter değeri 0,1 TL ve üzeri taşınırlar: Kreditorler lehine Ticari İşletme Rehni tesis edilmiştir,
- Lisans ve izinlerden doğan alacaklar kreditorlere temlik edilmiştir,
- Sözleşmeden (Proje Dokümanı, sigorta, elektrik satış sözleşmeleri, reasürans, Sponsor Destek ve Hisse Elde Tutma Sözleşmesi, müteahhitler tarafından Grup'a verilen teminatlar) kaynaklanan hak, talep ve alacaklar kredi verenlere temlik edilmiştir,
- Grup banka hesapları kreditorler lehine rehin edilmiştir.

Grup, ayrıca ilişkili şirket kredileri ve finansal riskten korunma dokümanlarına ilişkin olarak kredi verenler lehine teminat temin etmiştir. Bu bağlamda, Grup'un portföyüne girecek varlıklar ("Yeni Varlıklar") da yukarıda bahsi geçen teminat rejimine tabi olacaktır. Grup portföyüne dahil olan bu yeni varlıklar üzerine ilgili teminat kalemi periyodik olarak tesis edilecektir.

Kiracı konumunda Grup

Kira Düzenlemeleri

İşletme kiralaması, kira dönemi herhangi bir uzama olmaksızın 3 ila 49 yıl olacak şekilde orman arsası, yol ve maden hakları ile ilgilidir. Tüm işletme kira kontratları, Grup'un yenilemek için çalıştığı opsiyonların piyasa araştırmalarını içermektedir. Grup'un kira dönemi geçmiş kiralanan varlıkları almak gibi bir opsiyonu bulunmamaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 33 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

ESA (Devamı):

Kiracı konumunda Grup (Devamı)

Kira Düzenlemeleri (Devamı)

Bu taahhütlerin nominal değerleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2016	31 Aralık 2015
İptal edilemez operasyonel kiralama taahhütleri		
1 yıla kadar	2	2
1-5 yıl arası	33	8
5 yıldan uzun	466	64
	501	74

EEDAŞ:

Yatırım yapma yükümlülüğü

İşletim Hakkı İmtiyaz Sözleşmesi'nde belirtilen ve EEDAŞ tarafından tamamlanması gereken yıllık genişleme, yenileme ve geliştirme ile ilgili yatırımlar, tarifelerin hazırlanma döneminde belirlenmiştir. Söz konusu yatırımlar, EPDK tarafından onaylanan 1. uygulama tarife dönemi çerçevesinde olduğundan, EEDAŞ belirlenen yatırımları yapmakla mükelleftir. Bu yatırımların uygulanması her yılın sonunda EEDAŞ'tan alınan raporlar dahilinde EPDK tarafından kontrol edilmektedir. Yapılan bazı yatırımlar EPDK tarafından belirlenen birim fiyat uygulamasına tabidir. Halihazırdaki düzenlemelere göre EEDAŞ, EPDK'nın onayını aldıktan sonra yıllar arası transferler yapabilir.

Enerji Satış Anlaşmaları

EEDAŞ, geçiş dönemi boyunca gerekli olan enerjiyi tedarik etmek için TETAŞ ve EÜAŞ portföyündeki şirketlerle Enerji Satış Anlaşmaları yapmıştır. Bu enerji satış anlaşmaları geçiş dönemi için belirlenen fiyatlar üzerinden yapılmıştır, EEDAŞ enerji satış anlaşmalarında belirtilen miktarları almakla yükümlüdür. Hali hazırdaki operasyonel şartlar ve piyasa yapısında, EEDAŞ'ın enerji talebi anlaşmalarda belirtilen miktarların üzerindedir ve Şirket düzenli olarak PMUM'dan alım yapmaktadır. Bu sebeple EEDAŞ tarafından enerji satış anlaşmalarındaki şartları karşılayamamaktan doğabilecek bir yükümlülük öngörülmemektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş. VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2016 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT BAĞIMSIZ DENETİMDEN GEÇMİŞ KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, milyon Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.
TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe milyon olarak ifade edilmiştir.)

NOT 33 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

EEDAŞ (Devamı):

Rekabet Kurulu Araştırması

Kasım 2016'da yapılan ön incelemeye istinaden, Rekabet Kurulu Aralık 2016'da Şirket ve Grup'un belirli şirketleri, Toroslar EDAŞ, Toroslar EPSAŞ, BEDAŞ, EPS, AYEDAŞ ve AEPSAŞ ("İlgili Grup Şirketleri") Rekabet Kanununa (4054 sayılı Kanun) uygun hareket edip etmediğinin tespitine yönelik soruşturma başlatılmasına karar vermiştir. Soruşturmanın Ağustos 2018'in sonuna kadar tamamlanması beklenmektedir.

Rekabet Kurulu'nun soruşturma ile ilgili Şirket ve ilgili Grup Şirketlerine yapmış olduğu tebligat, iddia ile ilgili oldukça sınırlı bilgi içermektedir. Kurul'un Şirket ve ilgili Grup Şirketlerine yapmış olduğu tebligat ile kamuya yapmış olduğu duyuru, Şirket ve ilgili Grup Şirketlerimizin Rekabet Kanununu ihlal ettiği veya ceza alabileceği yönünde değerlendirilemez. Grup, faaliyetlerini Rekabet Kanunu ve diğer yasal düzenlemeler çerçevesinde yürütmektedir.

NOT 34 - RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Borç/Özkaynak Oranı Taahhütü (ESA)

Kasım 2016'dan başlayarak, hem yerel hem de küresel ölçekte ortaya çıkan bazı politik ve ekonomik gelişmeler nedeniyle, Türk Lirası ABD Doları ve Avro karşısında değer kaybetmeye devam etmiştir. Kasım 2016'dan Ocak 2017'in sonuna kadar olan 3 aylık sürede Türk Lirasının Avro karşısındaki değer kaybı %20,5'e ulaşmıştır (Ocak 2017 aylık değer kaybı %10,5'tur). Türk Lirasındaki şiddetli değer kaybına rağmen ESA'nın 31 Aralık 2016 itibarıyla borç/özkaynak oranı kredi kuruluşlarına verdiği taahhüt seviyesini karşılamaktadır (dipnot 32'ye bakınız). Ancak, yıl sonundan sonra da kurlardaki yükselişin devam etmesi ESA'nın borç/özkaynak oranı taahhütünü yerine getirmesine olumsuz yönde etki etmiştir.

Borç/özkaynak oranına uyumu tekrar güvence altına almak için ESA feragat sürecini başlatmış ve 10 Şubat 2017'de kredиторlerden olumlu geribildirim almıştır. Bu nedenle, ESA rapor imza tarihi itibarıyla bu şartı ile tekrar uyumludur.